

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Využití Moravských folklórních slavností v kulturním cestovním ruchu

Usage of Moravian Folklore Festivals in Cultural Tourism

Student: Veronika Pavlicová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Janásová

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne 11. 5. 2011

.....

Veronika Pavlicová

Tímto bych chtěla poděkovat paní Ing. Martině Janásové za vedení mé bakalářské práce, za její cenné rady, odbornou pomoc, ochotu a věnovaný čas.

1. Úvod	6
2. Metodika cíl práce	7
2.1 Metodika zpracování	7
2.2. Cíl bakalářské práce.....	8
3. Teoretická část.....	9
3.1 Cestovní ruch.....	9
3.2 Kulturní cestovní ruch	11
3.2.1 Kulturní potenciál	12
3.3 Vymezení pojmů.....	13
4. Moravské folklórní slavnosti	15
4. 1 Velká nad Veličkou	15
4. 1. 1 Zeměpisná charakteristika	16
4. 1.2 Turistické zajímavosti jednotlivých obcí.....	16
4. 1.3 Horňácké slavnosti.....	19
4. 1. 4 Horňácké slavnosti současnosti	20
4. 1. 5 Strážná hůrka – místo konání Horňáckých slavností.....	21
4. 1. 6 Programová rada Horňáckých slavností.....	21
4. 1. 7 Financování Horňáckých slavností.....	22
4. 1. 8 Ekonomické zhodnocení příjmů a výdajů v letech 2008, 2009, 2010.	26
4. 1. 9 Rekreační potenciál na Horňácku	27
4. 2 Strážnice	28
4. 2. 1 Zeměpisná charakteristika	29
4. 2. 2 Turistické zajímavosti města Strážnice	30
4. 2. 3 Strážnické slavnosti.....	32
4. 2. 4 Strážnické slavnosti v současnosti	34
4. 2. 5 Zámecký park – místo konání MFF Strážnice	35

4. 2. 6 Národní ústav lidové kultury.....	36
4. 2. 7 Financování MFF Strážnice	37
4. 2. 8 Základní údaje o finančním hospodaření NÚLK.....	38
4. 2. 9 Rekreační potenciál Strážnice.....	42
4. 3 Folklór jako součást kulturního dědictví.....	43
5. Výsledky vlastní práce a doporučení.....	44
5. 1 Dotazník.....	44
5.1.1 Analýza odpovědí.....	45
5. 1. 2 Vyhodnocení výsledků a doporučení.....	51
6. Závěr.....	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	55
Odborná literatura:	55
SEZNAM ZKRATEK.....	57
SEZNAM GRAFŮ.....	58
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	60
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	62
SEZNAM PŘÍLOH.....	63

1. Úvod

V současné době je cestovní ruch považován za nejrychleji rostoucí fenomén. Díky jeho rozvoji nepředstavuje jen možnost využití volného času, ale stává se také součástí našeho způsobu života.

Lidová kultura je neodmyslitelnou součástí kulturního dědictví každého národa. Již v dávných dobách lidé pátrali po svých kořenech, z nichž se rodily jejich činy a touhy. Hledali způsob jak ukázat svoji specifičnost a přilákat co největší pozornost.

Oblast vinogradů, starodávných míst, kraj tradic, vína a památek, to je Slovácko. Pro mnohé je synonymem folklóru a živých lidových tradic patrných na každém kroku. Dávné obyčeje, zapomenutá řemesla, lidové písně, tance, charakteristické nářečí a pestré kroje připomínají, jak silné kořeny tato oblast má.

Slovácko může nabídnout to nejlepší každému, kdo chce tento kraj poznat. Jsou to krásy Javořiny a Bílých Karpat, majestáty hradů a zámků, ale především jsou to folklórní slavnosti, které každým rokem lákají tisíce návštěvníků a představují ten nejčistší a nejstylovější folklór.

Folklórní slavnosti nejsou jen o zpěvu, tancích a hudbě, ale nesou sebou týdny i měsíce příprav lidí, pro které folklór a tradice představují důležitou součást jejich života. Smích a dobrá nálada lidí, kteří si od srdce zazpívají a po roce se zase vrací, je pro ně tou největší odměnou.

V naší rodině má folklór silné kořeny. Můj pradědeček Pavel Trn byl dlouhá léta primášem hudecké muziky a já sama mám k němu velkou úctu. V dnešní době, kdy cestovní ruch nabízí velké množství atraktivit, se i pro folklór našlo nezastupitelné místo. Nacházím v něm obrovský kulturní a turistický potenciál pro region Slovácko. To byl také důvod mé volby při výběru tématu bakalářské práce.

2. Metodika cíl práce

2.1 Metodika zpracování

Při zpracování bakalářské práce jsem vycházela z knižních a internetových zdrojů, z rad a poznatků odborných pracovníků Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a ze zkušeností a připomínek programové rady ve Velké nad Veličkou. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části jsem obecně popsala, co cestovní ruch představuje, jaké je jeho vymezení a kdo jsou jeho účastníci. Blíže jsem se zaměřila na kulturní cestovní ruch, na jeho definici, kategorie a vymezila jsem i pojem kulturní potenciál.

V praktické části jsem se soustředila na samotné folklórní slavnosti a města, ve kterých se tyto slavnosti konají. Uvedla jsem popis jednotlivých obcí, jejich stručnou historii, zeměpisnou polohu, využití volného času a ubytovací možnosti v místě nebo v blízkém okolí.

Má bakalářská práce je sestavena přehledně tak, aby vedla k vytyčenému cíli. Uplatnila jsem zde také několik metod zpracování:

- **Analýza** – jedná se o myšlenkové rozložení předmětu výzkumu na jeho jednotlivé části, čímž se získají podklady pro určení vlastností jednotlivých procesů a informace o jednotlivých vazbách.
- **Syntéza** – představuje komplexní představu zkoumaného objektu cestou uspořádání, rozbořením získaných základních poznatků do uceleného celku.
- **Komparace** – tato metoda představuje srovnání jednotlivých jevů navzájem a určení charakteristických odlišností a případných shodných prvků.

2.2. *Cíl bakalářské práce*

Cílem mé bakalářské práce je seznámit a přiblížit všem milovníkům, zájemcům ale i laikům z řad veřejnosti, folklorní slavnosti. Popisuji dva různé typy a to jak na regionální tak mezinárodní úrovni. Chci poukázat na jejich odlišnosti, klady a zápory a na samotný rozvoj cestovního ruchu v obcích. Pomocí dotazníku, jsem se zaměřila i na místní obyvatele, kteří zdůraznili klady a zápory jednotlivých slavností. Značnou výhodou při plnění mých cílů bylo, že sama pocházím z tohoto kraje a každým rokem jsem i já účastníkem těchto akcí.

3. Teoretická část

3.1 Cestovní ruch

Cestovním ruchem se rozumí soubor činností, zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního využití, lázeňského léčení a pracovních cest. [7]

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace. Je součástí způsobu života obyvatel. Cestovní ruch zaujímá stejně významné postavení ve světovém vývozu jako ropa, chemický nebo automobilový průmysl.

Definice

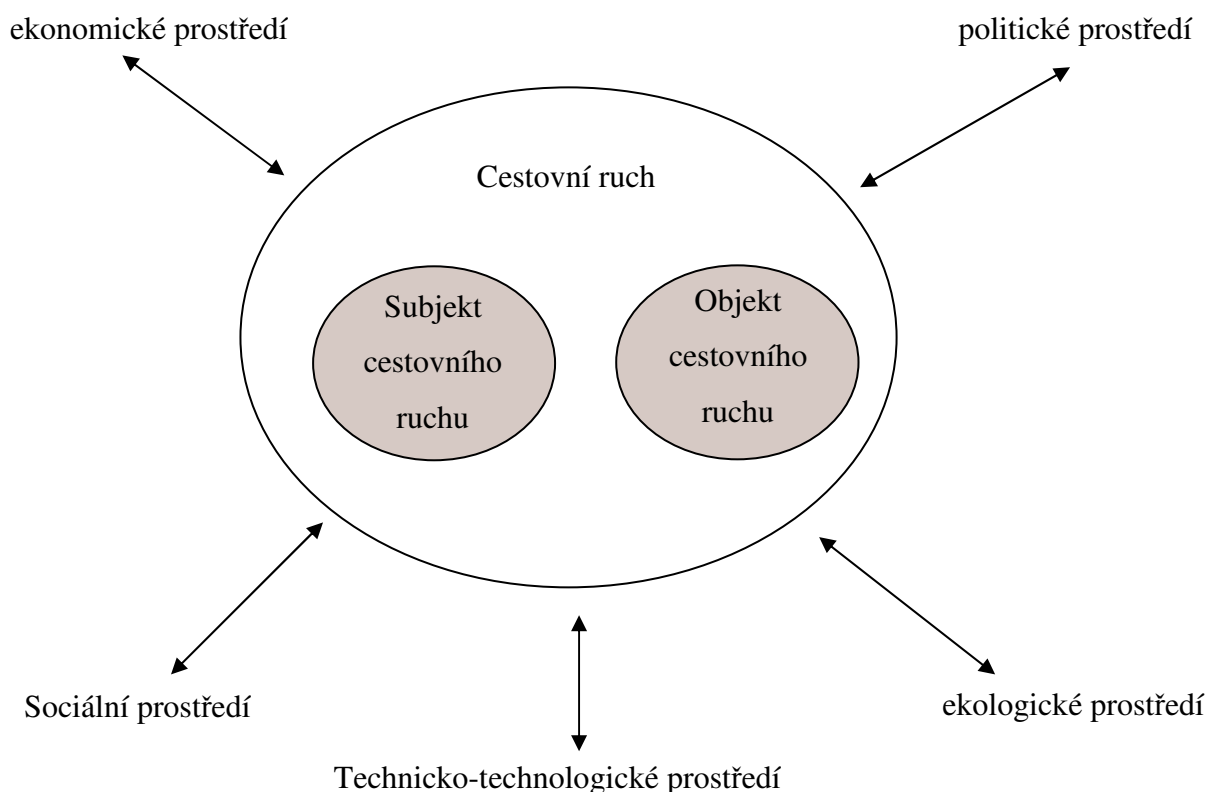
Je komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu. Souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity. [10]

Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch zahrnuje cestování, ale ne každé cestování je cestovním ruchem. Cestovní ruch se uskutečňuje ve volném čase, ale ani volný čas není bezezbytku věnován jen cestovnímu ruchu. Tyto příklady naznačují, jak může být obtížné vymezit tento pojem. [3]

Cestovní ruch jako systém

Cestovní ruch je otevřený a dynamický systém, který tvoří dva podsystémy, a to subjekty cestovního ruchu a objekty cestovního ruchu včetně vzájemných vazeb. Vazby existují i mezi cestovním ruchem jako systémem a jinými systémy, které tvoří jeho okolí – vnější prostředí. Jde o ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí. [3]

Obrázek č. 1: Cestovní ruch jako systém

Subjekt cestovního ruchu

Subjekt cestovního ruchu reprezentuje účastník cestovního ruchu. Z ekonomického hlediska je jím každý, kdo uspokojuje svoje potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování a pobytu mimo místo trvalého bydliště a obvykle ve volném čase. [3]

Objekt cestovního ruchu

Objektem cestovního ruchu je všechno, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu. Jde o přírodu, kulturu, hospodářství apod. Objekt cestovního ruchu je tak nositelem nabídky. [3]

Tvoří ho cílové místo, podniky a instituce cestovního ruchu. Subjekt cestovního ruchu cestuje do cílového místa jen tehdy, když existuje vhodný ekvivalent na uspokojování jeho potřeb. [3]

Cílové místo představuje středisko cestovního ruchu, region nebo stát jako cestovní cíl. V odborné literatuře se na jeho označení používá i pojem destinace cestovního ruchu. [3]

3.2 Kulturní cestovní ruch

Kulturní cestovní ruch je vnímán jako samostatná produktová kategorie teprve od konce 70. let. Zpočátku se myslelo, že se týká malé skupiny vzdělanějších a bohatších lidí, kteří hledají něco více než klasický písek, slunce a prázdniny u moře. [11]

Kulturní cestovní ruch znamená cestování za zážitky na místa a za atraktivitami, které autenticky představují příběhy a lidi z minulosti i současnosti. Odborná literatura rozdělila jednotlivé varianty definic kulturního cestovního ruchu do širších kategorií: [11]

- ✓ **Motivační definice** – odborná veřejnost je přesvědčena, že kulturní turisté jsou motivováni k cestování jinými důvody než ostatní turisté. Proto tím, co kulturní cestovní ruch odlišuje, je právě motivace. [11]
- ✓ **Prožitková definice** – kulturní cestovní ruch je také prožitkovou aktivitou. Umožňuje zážitek s dotýkáním se tradice a speciálního charakteru místa. Díky kulturnímu zážitku se turisté více vzdělávají a zabaví, mají možnost naučit se něco o významu místa a jeho spojení s místní komunitou, jeho tradicemi a s kulturní a přírodní krajinou.

Podle Světové organizace cestovního ruchu se stal kulturní cestovní ruch důležitou součástí dnešní doby. Představuje pohyb osob především z kulturních důvodů, jako jsou studijní cesta, umělecká představení, kulturní zájezd, cestování na festival a další akce, návštěva památek a sídel, cesta za poznáváním přírody, uměním či poutěmi. [12]

Souhlasím s autory, že se kulturní cestovní ruch stal nástrojem pro široký obsah tematických aktivit, včetně historického, etnického, uměleckého, muzeálního cestovního ruchu a dalších. [12]

Pro kulturní či historický cestovní ruch je důležité najít důvody, proč turista, návštěvník nebo host využil nabízených služeb. Proto z typů cestovního ruchu dle motivace účasti, lze pro kulturní cestovní ruch vymezit následující typy:

- ✓ **Rekreační cestovní ruch** – je nejrozšířenějším typem cestovního ruchu. Je realizován ve vhodném rekreačním prostředí, jehož příznivé účinky jsou využívány v zájmu duševních a fyzických sil člověka. Rekreační cestovní ruch neznamena jen odpočinek, ale obvykle může být spojen i s aktivním odpočinkem. V tomto typu je kulturní cestovní ruch doplňkem, který umožňuje vyplnit volný čas návštěvou historické či kulturní atraktivity.
- ✓ **Kulturně poznávací cestovní ruch** – je zaměřen především na poznávání historie, tradic, kultury a zvyků vlastního i jiných národů. Je velmi různorodý, má významný výchovně vzdělávací podtext.
- ✓ **Cestovní ruch s náboženskou orientací** – je označován jako náboženský cestovní ruch či poutní turistika. Hlavním motivem je návštěva posvátných, poutních nebo jinak nábožensky orientovaných míst.
- ✓ **Cestovní ruch se vzdělávacími motivy** – i když převážná část typů cestovního ruchu v sobě zahrnuje vzdělávací aspekty (poznávání jiných zemí, kultur, zvyků, přírody, společenského prostředí), lze jako samostatný typ vyčlenit účast na cestovním ruchu, kde je hlavním motivem cestování, za účelem dalšího vzdělávání, snaha naučit se nebo poznat něco nového. Časté jsou jazykové programy, sportovní programy, řemeslné programy nebo specificky zaměřené odborné programy (např. na historii, botaniku apod.). [12]

3.2.1 Kulturní potenciál

Kultura představuje významný potenciál regionálního rozvoje České republiky. Výsledkem historického vývoje v prostoru ČR je skutečnost, že jako „kultura“ není obecně vnímána pouze umělecká činnost nebo její výsledky, ale i poznávací, osvětové, zájmové a vzdělávací aktivity, stejně tak i spolková činnost, tradice a zvyky. [13]

V pojmu kultura jsou obsaženy činnosti knihoven, galerií, muzeí a činnosti nevládních neziskových organizací.

Kultura je různorodá oblast individuálních, skupinových i společenských zájmů, činností a aktivit, která napomáhá k rozvoji jednotlivce, ale i celé společnosti.

Veřejné služby místní a regionální kultury, poskytované ve veřejném zájmu, jsou závislé na finančních prostředcích z veřejných rozpočtů. Za veřejné služby lze považovat všechny typy a druhy činností, jejichž cílem a výsledkem je zpřístupnění kulturních hodnot veřejnosti, vytvoření příležitostí pro aktivní účast občanů na jejich vytváření. Zpřístupnění informací o kultuře a sebevzdělání v oblastech kultury a umění pro všechny zájemce.

3.3 Vymezení pojmů

Stálý obyvatel v domácím cestovním ruchu je osoba, která žije alespoň šest po sobě následujících měsíců v jiném místě před příchodem do jiného místa na kratší dobu než šest měsíců. V zahraničním cestovním ruchu je to osoba, která žije v zemi alespoň jeden rok před příchodem do jiné země na kratší dobu než jeden rok. [3]

Návštěvník je osoba, která v domácím cestovním ruchu cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než šest měsíců. V zahraničním cestovním ruchu cestuje do jiné země na dobu nepřesahující jeden rok s tím, že hlavní účel cesty je v obou případech jiný než výkon výdělečné činnosti. [3]

Turista je osoba, která se zdrží na navštíveném místě alespoň 24 hodin za účelem využití volného času a v tomto místě také přespí v hromadném nebo soukromém ubytovacím zařízení. [10]

Výletník je dočasný návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, tedy bez přenocování.

Kulturní památka – je kulturní zdroj (objekt, událost, sídlo významné osoby, lokalita, nemotné dědictví), u kterého byla identifikována jeho vnitřní hodnota či význam pro společnost, kvůli které je potom chráněna. [11]

Podle výkladového slovníku cestovního ruchu kulturní památka představuje nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje,

životního stylu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, nebo mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

Tradice – souhrn ustálených zvyklostí, obyčejů zachovávaných pokoleními, názorů a myšlenek přecházejících z generace na generaci. Ustálený, zpravidla zděděný zvyk. [11]

Turistická kulturní či historická památka – památka, u které je nalezen její potenciál jako turistická atraktivita.

Produkt kulturního cestovního ruchu – turistická kulturní či historická památka, jejíž potenciál byl transformován do něčeho, co může turista za úplatu užít (prohlídka dané expozice, hradu, pronájem prostoru, pobyt, suvenýr, apod.). [11]

Folklór – souhrnné označení lidové kultury, jejímiž projevy jsou slovesnost, hudba, divadlo a tanec.

Folklórní cestovní ruch – představuje cesty po folklórních představeních a festivalech, zájezdy za folklórem.

4. Moravské folklórní slavnosti

4. 1 Velká nad Veličkou

„Velká připomíná se již roku 1228, když král český Přemysl Otakar I. potvrdil zakládací listinu kláštera Velehradského. Mezi tehdejšími klášterními statky uvedeno: Eccelsia Sti Joannis juxta Veligrad cum agris suis. Juxta Velika ad villam unam (kostel sv. Jana poblíž Velehradu, Starého Města u Uherského Hradiště s poli u Velké na jednu ves stačící).“ [1]

Toto jsou první slova o nejstarším období městečka Velká nad Veličkou z roku 1228.

Starobylá obec Velká nad Veličkou se rozprostírá v malebném podhůří Bílých Karpat. Obec, jejíž pramenně doložené historické kořeny sahají do první poloviny 13. století, se v průběhu svého vývoje postupně stala střediskem většího celku zvaného Hornácko, jež v sobě zahrnuje dalších deset obcí. [1]

Nadmořská výška většiny obcí na Hornácku se pohybuje kolem 300 metrů nad mořem. Velká nad Veličkou se nachází ve výšce 293 metrů nad mořem. Odlišné polohy jednotlivých obcí mají vliv na klimatické, půdní ale i hospodářské podmínky. [2]

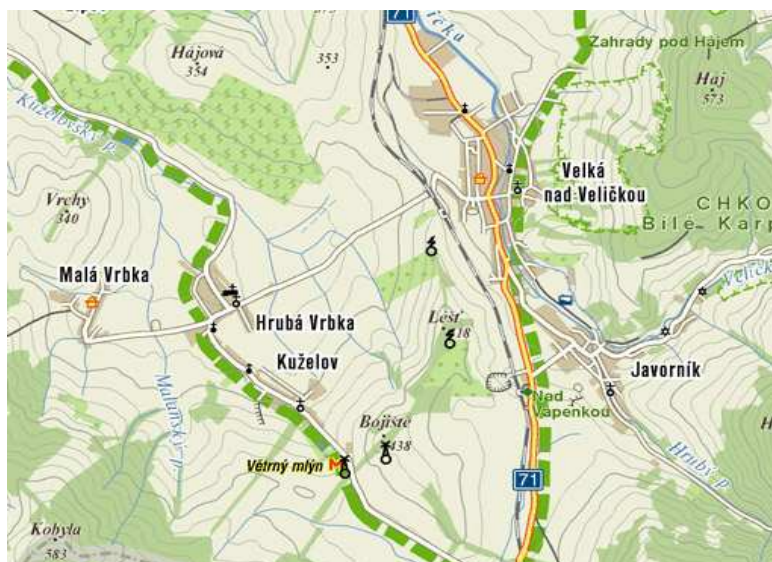
Vodopisně náleží oblast Hornácka do povodí Moravy. Největší říčkou je zde Velička, která je posilována několika vodními zdroji. Velička dále pokračuje přes Louku, Lipov, Tasov a okrajovou část Strážnice. Zde se pak setkává s říčkou Morávkou, upravenou na plavební kanál, kde ústí do řeky Moravy.

Jedním z dědictví regionu Hornácka je velká rozmanitost přírody a zachovaný historický krajinný ráz. Je to dáno různými způsoby hospodaření, odlehlostí od průmyslových středisek a různorodým historickým vývojem.

Svémi tradicemi a jejich stálým udržováním je Hornácko známo dodnes. Neprojevuje se to jen každoročním pořádáním Hornáckých slavností, ale vyvíjí se zde i jazyk spadající pod východomoravskou nářeční skupinu.

4. 1. 1 Zeměpisná charakteristika

Hornácko je součástí Slovácka. Nachází se na jihovýchodní Moravě na úpatí Bílých Karpat, pod nejvyšší horou Javořinou. Bílé Karpaty zde vytvářejí přirozenou hranici mezi Moravou a Slovenskem. K blízkým městům patří: Veselí nad Moravou, Strážnice, Hodonín, Bzenec, na slovenské straně pak Myjava, Nové Město nad Váhom a Senica.

Obrázek č. 2: Mapa Hornácka

4. 1.2 Turistické zajímavosti jednotlivých obcí.

Hornácko je synonymem pro památky lidové architektury. Téměř každá obec se pyšní souborem lidových památek. Jak jsem uvedla již na začátku, Hornácko tvoří deset obcí. Městečko Velká nad Veličkou, která je jejím střediskem, Hrubá a Malá Vrbka, Kuželov, Javorník, Nová Lhota, Vápenky, Suchov, Louka, Lipov a řada samot zvaných Mlýny.

V Obci Hrubá Vrbka se nachází památková zóna lidové architektury v zachovalém půdorysu typické hornácké dědiny. Je zde také zřízený pravoslavný klášter, Monastýr svatého Gorazda.

Obrázek č. 3: Monastýr sv. Gorazda

Obec Malá Vrbka leží v CHKO Bílé Karpaty. V této malé obci dodnes žije tradice hornáckého tkalcovství na ručním stavu. Rovněž je zde několik malebných domků lidové architektury z poloviny 19. století. Nachází se tu Národní přírodní rezervace Čertoryje – kopce s kvěnatými loukami.

Obrázek č. 4: Tkalcovský stav

První písemná zmínka o obci pochází už z roku 1406. Nad obcí Kuželov stojí větrný mlýn z roku 1842. V současné době je významnou technickou památkou se stálou expozicí. Od roku 1963 je památkově chráněn. V obci se také nachází vrch zvaný Bojiště s vyhlídkou na okolní krajinu.

Obrázek č. 5: Větrný mlýn

V obci Javorník se nachází bohaté tradice lidového umění. Mezi kulturní památky patří malebný soubor chalup zvaných Kopánky, skupina roubených seníků a evangelický kostel z roku 1782. Nachází se zde národní přírodní rezervace Jezevčí – luční komplex s řadou chráněných druhů rostlin a živočichů.

Obrázek č. 6: Roubené seníky

Dominantou obce Nová Lhota je barokní kostel sv. Matouše z poloviny 18. století. Obec si dodnes zachovává svou lidovou architekturu. Můžete zde vidět domy s valbovou střechou, pokrytou do 20. století slaměným doškem. V některých jsou zároveň zachována ruční malování a otevřená ohniště v kuchyni. Z přírodních zajímavostí stojí za pozornost přírodní rezervace Porážky.

**Obrázek č. 7: rezervace
Porážky**

Obec Vápenky vznikly jako dělnická osada. Je zde zachována řada malebných domů místních dělníků – zemědělců, chráněných jako památková zóna.

Obrázek č. 8: malované domky

K místním památkám v obci Suchov patří řada mlýnů mezi Javorníkem a Vápenkami. Jedná se o uzavřené mlýnské dvory známé už ve středověku. Dochovala se i lidová stavení z 19. století. V obci se nachází i pozůstatky středověkého hradu Gansberg, který vznikl patrně ve 13. století.

Obrázek č. 9: Lidová stavení

Obec Louka je nejstarší obcí Horňácka. Zajímavá je díky přírodní rezervaci Háj se vzácnou flórou. V obci se nachází také přírodní památka Hloží. Vyskytují se zde teplomilní živočichové a rostliny.

Obrázek č. 10: PP Háj

Dominantou obce Lipov je kostel Všetech svatých, který byl postaven v roce 1880. Jeho zvláštností je dřevěný strop a vnitřní dřevěné pavlače kolem celého kostela. Tato obec se může chlubit živým folklórním děním, o které se starají místní národopisné soubory.

Obrázek č. 11: kostel Všetech Svatých

4. 1.3 Horňácké slavnosti

Slavnosti lidových písní a tanců se staly dávno součástí našeho kulturního života. K jednomu z výrazných druhů slavností patří slavnosti regionální. K jejich charakteristickým rysům patří především to, že vycházejí z lidové kultury vlastního regionu. K slavnostem tohoto druhu patří od svého vzniku v roce 1957 Horňácké slavnosti lidových písní a tanců ve Velké nad Veličkou. Vznikly v době, kdy po více jak deseti ročnících strážnických slavností se zrodila v jednotlivých regionech nebo subregionech touha ukázat více z místního nebo regionálního repertoáru. Tak vznikly na Slovensku v krátké době po sobě v průběhu padesátých let slavnosti tvrdonické, kopaničářské, horňácké, dolňácké, slavnosti hanáckých Slováků aj. U všech byl stejný cíl: na základě pečlivého sběru a studia ukázat co nejvíce z lidové kultury vlastního prostředí. Zvláštními, a možná také nejdůležitějšími byly pořady těchto slavností, které měly ukázat původní, nestylizovaný folklór. V pořadech se objevovali vedle lidových písní, hudby, tance, zvyků, také některé druhy práce (mlácení cepy, kosení, předení) zvláště jsou-li spojeny s některým folklórním projevem (např. zpěvem). [6]

Horňácké regionální slavnosti jsou produktem kulturních a historických vazeb na osmdesátá a devadesátá léta 19. století, která pro Horňácko znamenala nejen dobu sběru lidových písní a dalších artefaktů lidové kultury, ale také uvědomění si jejich hodnot ve vlastních řadách a pocit hrdosti nad tímto vzácným dědictvím. [6]

Lidová píseň, která Horňáky provázela po celý život a doposud žije v podvědomí nejen u starší generace, se na Horňáckých slavnostech objevovala v nejrůznějších podobách. Zaznívaly zde písně z přírody, balady, milostné písně, písně zbojnické, obřadní ale i dětské.

Co do typů a druhů pořadů si Horňácké slavnosti vytvořily tak trochu podle strážnických slavností určitý programový vzorec, který se však lety zformoval do osobitých forem. Slavnosti bývaly jednodenní až třídní. Místem konání bývalo návrší nad „velickým majírem“ – historicky významná Strážná hůrka, velická náves, Filipovo údolí a také prostor kuželovského větrného mlýna. V každém z uvedeného prostředí se odvíjel pořad určitého zaměření, odpovídající prostředí, jeho možnostem a atmosféře.

O Horňáckých slavnostech nescházely nikdy ani výstavy umělců tvořících nebo rozených na Horňácku. Nezapomínalo se ani na lidové vypravěče a na lidový humor.

Pořady jednotlivých Horňáckých slavností si autoři připravovali s vesnickými skupinami, muzikami, zpěváky a tanečníky. Vytvářely je buď tematicky (Horňácká svatba) nebo podle

zvykosloví (Na Horňácku od jara do zimy), ale také podle jednotlivých folklórních žánrů a druhů.

Horňácké slavnosti jsou příkladem spojení zdravého folklorismu se zbytky původních tradic, udržované jednotlivými rody a pěstovaných ve folklórních a národopisných kroužcích. Patří k nejstylovějším a nejčistším regionálním folklórním slavnostem. Většina autorů si je vědoma hodnot horňácké lidové kultury, hudebního i tanečního folklóru, lidového umění, včetně jeho kulturních a folklórních tradic.

4. 1. 4 Horňácké slavnosti současnosti

V předešlé kapitole jsem se snažila popsat co si pod pojmem Horňácké slavnosti představit. Je důležité si také položit otázku, jak se Horňácké slavnosti vyvíjely postupem let a zda došlo k nějakým výrazným změnám. Obecně se nejdříve seznámíme co se v jednotlivých dnech – od pátku do neděle – odehrává:

Většina ročníků Horňáckých slavností začíná již ve čtvrtek vernisáží, která je tematicky orientovaná. Každoročně také vychází programová brožura, do níž jsou kromě programu zařazeny také články, připomínající významné akce a jubilanty, kteří se k danému ročníku váží.

V pátek večer dostávají prostor jednotlivé obce z regionu, které se ve svých pořadech snaží představit vše, co je pro ně po taneční, hudební a zvykoslovné stránce typické.

V sobotu ráno začíná tradiční jarmak, jehož organizátoři pečlivě dbají na jeho lidovost a stylovou čistotu. Po obědě se příznivci sborového zpěvu setkávají při Zpívání pod hradbami. Koná se také krojový průvod.

Úvod sobotního večera patří dětem a po nich následuje večerní program, v němž se vždy autoři snaží zachytit kulturní specifika celého Horňácka. V noci program pokračuje zábavou u cimbálových muzik v areálu

Obrázek č. 12: Zpívání pod hradbami

Horňáckého stadionu. V neděli dopoledne bývá slavnostní mše. Odpoledne se koná setkání muzikantů, zpěváků, tanečníků a všech příznivců, kteří chtějí kulturní svátek završit v prostorách jedné z nejkouzelnějších kulturních technických památek, v Kuželově.

Hornácké slavnosti jsou fenoménem mezi festivaly daného typu. Na rozdíl od jiných festivalů se stále zachovávají svoji autentičnost a vlastní podobu.

4. 1. 5 Strážná hůrka – místo konání Hornáckých slavností

Strážná hůrka, dnes asi jedno z nejznámějších míst ve Velké nad Veličkou má své důležité místo v tradici Hornáckých slavností. V prostorách tohoto pavilonu se při zpěvu a hudbě mluvilo o možnostech, jak hornácký folklór prezentovat široké veřejnosti. Strážná hůrka byla odjakživa místem, které ochraňovalo údolí před ničivými nájezdy tatarských, tureckých a maďarských vojsk.

Před více jak sedmdesáti lety se v hlavě akademického malíře Karla Supa zrodila myšlenka, vybudovat Výstavní pavilon na Strážné hůrce. Místo, kde by svá díla nevystavovali jen malíři z Hornácka, ale i jiní. Svou náruč otevřela Strážná hůrka 22. července 1930 nejen malířům a umělcům, ale i všem lidem, kteří obdivovali jejich díla. Strážná hůrka po celá léta stála v popředí kulturních a folklórních tradic.

V dnešní době je to již 54 let co se každým rokem na Strážné hůrce konají Hornácké slavnosti. Bylo přirozené, že se vznik regionálních slavností zrodil právě tady. Jeden z neosobitějších festivalů v regionu, se držel vždy třech základních pravidel:

- ✓ podle regionální a místní tradice měl předvést v přirozeném podání typické projevy lidové kultury Hornácka a poukázat na osobitost každé obce
- ✓ udržovat moravsko-slovenskou vzájemnost
- ✓ ukázat příbuzné rysy karpatské kultury na moravské a slovenské straně Bílých Karpat

4. 1. 6 Programová rada Hornáckých slavností

Programová rada Hornáckých slavností pracuje jako jediný stálý orgán po celý rok. Zabývá se programovou náplní i propagací slavností. Jejími členy jsou dobrovolníci z řad národopisných amatérů ale i odborníků. Na rozdíl od jiných festivalů všichni členové rady pracují bez nároku na honorář a ve svém volném čase. Dojíždějí sem zástupci všech hornáckých obcí a blízkého okolí. Rada má momentálně zhruba 30 členů. Při své práci ctí původní záměr zakladatelů Hornáckých slavností – předvádět a podporovat čistý autentický ráz Hornácka, tedy regionální tance, zpěvy, hudbu, kroje i zvykosloví. Do pořadu zapojuje sólisty, soubory a muziky ze všech hornáckých obcí. [6]

Programová rada spolupracuje zejména s Obcí Velká nad Veličkou, která technicky, hmotně a hlavně finančně zajišťuje průběh slavností. Přestože složení rady se za 50 let již mnohokrát obměnilo, přicházejí stále další mladí a talentovaní jednotlivci zapálení pro práci při přípravě programů, a tak je téměř jisté, že předávání kulturního bohatství bude zachováno. [6]

Programová rada nemá do budoucna plány měnit strukturu jednotlivých programových dnů. Rádi by ale vylepšili prostředí a zázemí pro diváka, ale finanční stránka není v kompetenci programové rady. Veškeré investice se odvíjí od možností Obce Velká nad Veličkou.

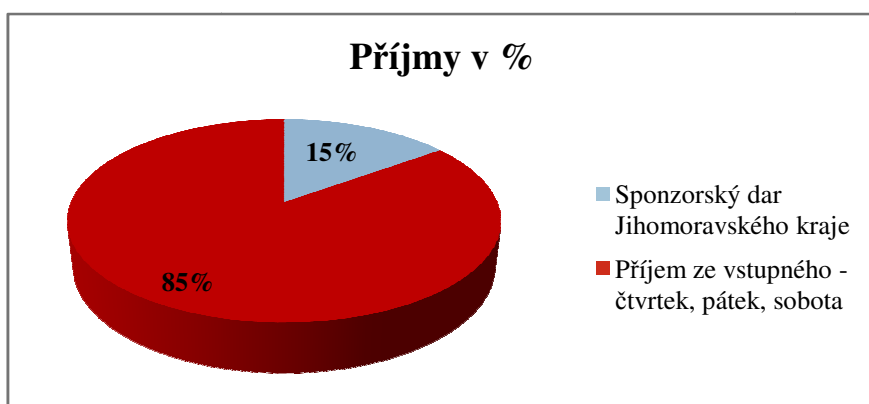
4. 1. 7 Financování Horňáckých slavností

V ekonomické části jsem se zaměřila na Horňácké slavnosti v průběhu let 2008, 2009 a 2010. Obec Velká nad Veličkou zajišťuje průběh slavností zejména po finanční stránce. Zde jsem se hlavně soustředila na příjmy, které plynou ze sponzorských darů a výdaje, které obec vynakládá na pořádání slavností. Návštěvnost Horňáckých slavností ovlivňuje hlavně počasí, jelikož se konají přímo pod širým nebem.

Horňácké slavnosti v roce 2008

Příjmy v roce 2008

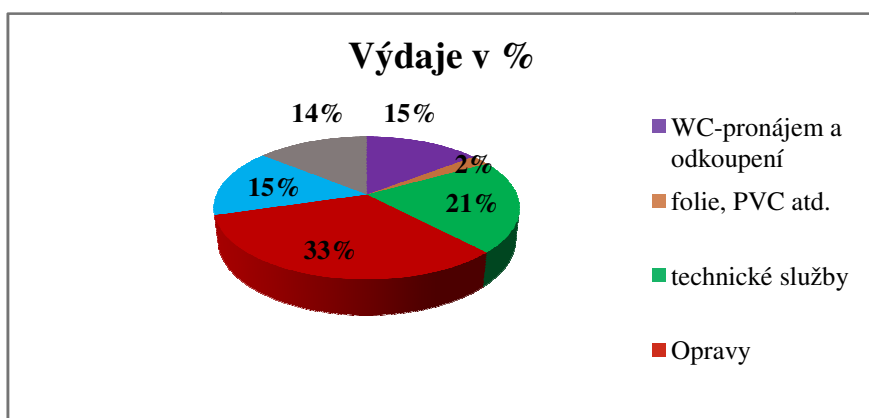
Z grafu vyplývá, že v roce 2008 získala obec nejvíce příjmů ze vstupného (z vernisáže obrazů, z Tradičního jarmaku lidových výrobků, pátečního a sobotního vstupného na hlavní program) a to celých 85% (565 940 Kč). Další částku získala jako sponzorský dar od Jihomoravského kraje a to 15% (100 000 Kč).

Graf č. 1: příjmy v roce 2008

Výdaje v roce 2008

Z grafu vyplývá, že nejvíce finančních prostředků v roce 2008 vydala obec na opravy areálu Horňáckého stadionu a to 33% (172 125,60 Kč). Technické služby jsou tvořeny 21% (111 510,40 Kč) - zahrnují ozvučení, poradatelskou službu, dopravu účinkujících, videonahrávku. Zbylé výdaje tj. částka 245 857,55 Kč jsou tvořeny propagačními materiály, dárky pro hosty, poplatkem za provozování hudebních děl, kancelářskými potřebami aj. Celkové výdaje na Horňácké slavnosti v roce 2008 činily 529 492, 55 Kč.

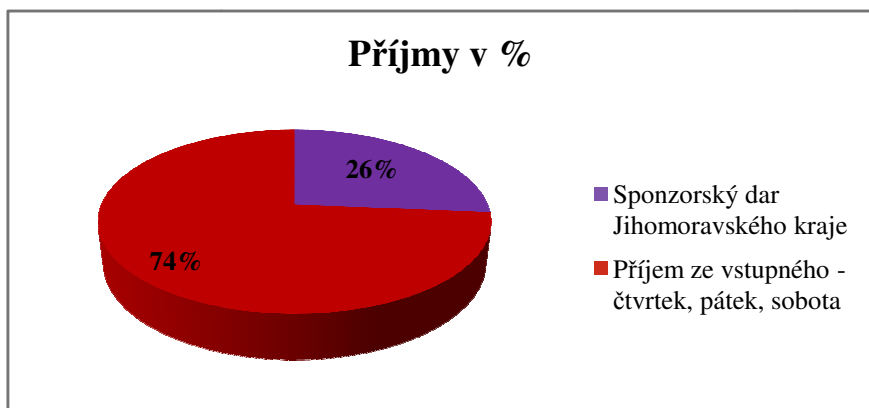

Graf č. 2: Výdaje v roce 2008

Horňácké slavnosti 2009

Příjmy v roce 2009

V roce 2009 obec obdržela z výběru vstupného 74% (279 250 Kč) - z vernisáže obrazů, z Tradičního jarmaku lidových výrobků, pátečního a sobotního vstupného na hlavní program. Sponzorský dar od Jihomoravského kraje byl 26% (stejně jako v roce 2008, 100 000Kč).

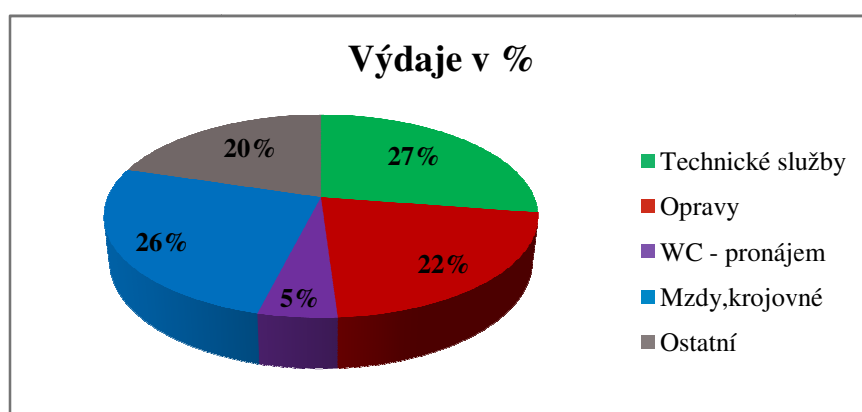

Graf č. 3: Příjmy v roce 2009

Konečná částka vybrána na vstupném tedy 279 250 Kč byla oproti roku 2008 podstatně nižší. Bylo to zapříčiněno zejména špatným počasím, které odlákalo velké množství potencionálních návštěvníků.

Výdaje v roce 2009

Z grafu vyplývá, že nejvíce finančních prostředků v roce 2009 vydala obec na technické služby a to 27% (125 501,30 Kč) - zahrnují ozvučení, dopravu účinkujících, pořadatelskou službu a videonahrávku. Další částka byla vynaložena na mzdy, krojovné a to 26% (118 170 Kč). Každým rokem se investuje do úprav Hornáckého stadionu, částka tvoří 22% (98 721,80 Kč) - zahrnuje opravy elektřiny, lávek, terénu apod. Ostatní služby jsou tvořeny 20 % (92 817 Kč) - zahrnují se zde propagační materiály, dárky pro hosty, drobný materiál apod. Hornácký stadion není vybaven sociálním zařízením, tudíž náklady spojené se zajištěním přenosných toalet je tvořen 5% (22 610 Kč).

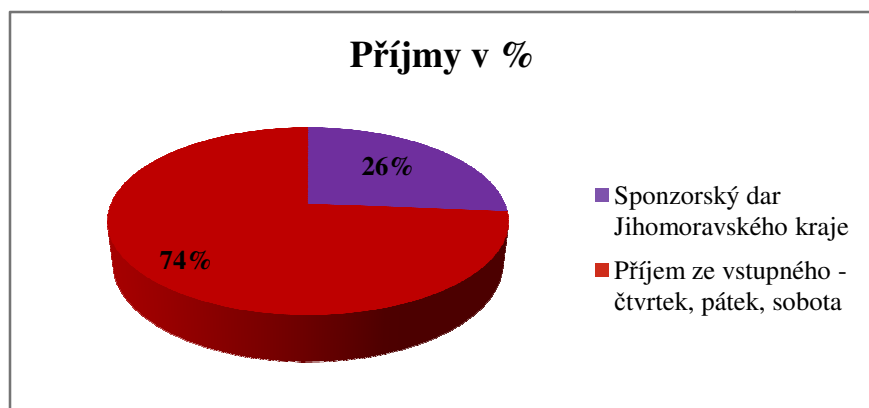
Graf č. 4: Výdaje v roce 2009

Horňácké slavnosti v roce 2010

Příjmy v roce 2010

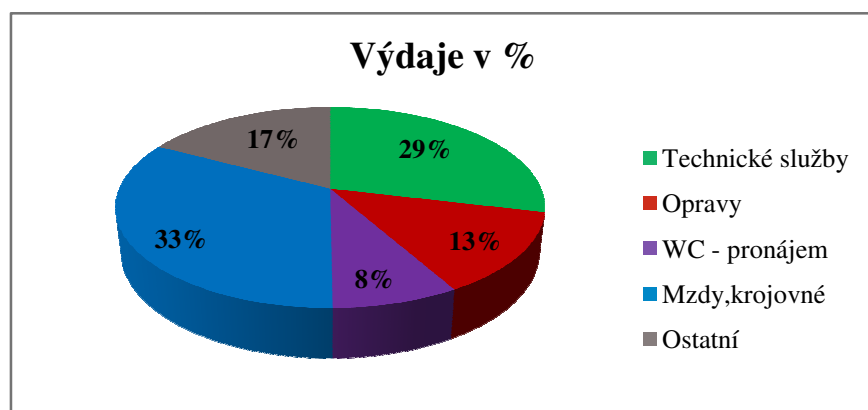
Z grafu vyplývá, že rok 2010 opět co se týče návštěvnosti velmi nízký. Na vstupném se vybralo celkem 74% (280 090 Kč). Sponzorský dar od Jihomoravského kraje činil jako předchozí roky 26% (100 000Kč).

Graf č. 5: Příjmy v roce 2010

Výdaje v roce 2010

Z grafu vyplývá, že nejvíce finančních prostředků v roce 2010 vydala obec na mzdy, krojovné a to 33% (140 250 Kč). Další vysoké výdaje byly na technické služby a to 29%

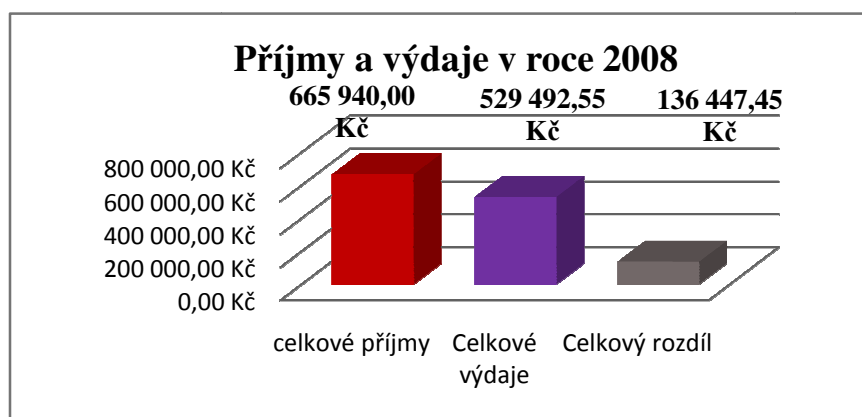
Graf č. 6: Výdaje v roce 2010

(122 485 Kč) - zahrnují ozvučení, dopravu účinkujících, pořadatelskou službu a videonahrávku. Ostatní služby a to 17% (73 531,10 Kč) - zahrnují se zde propagační

materiály, dárky pro hosty, drobný materiál apod. Každoroční pronájem toalet v roce 2010 tvořil 8% (34 272 Kč) výdajů. Opravy činily 13% (55 780,80 Kč).

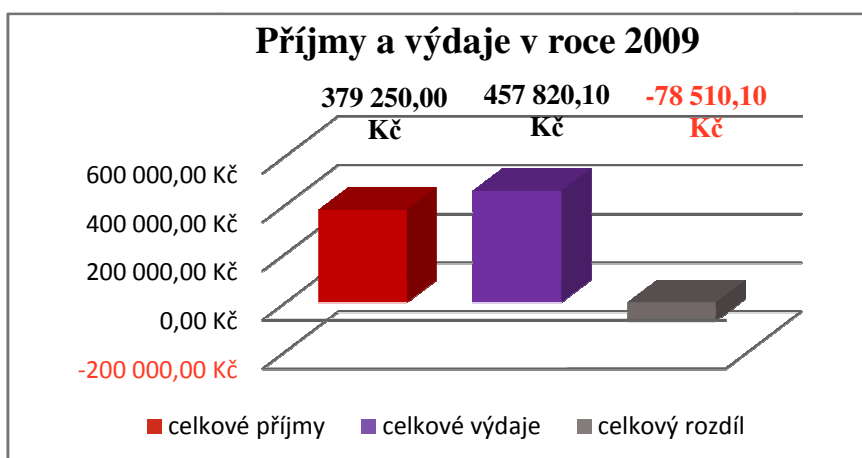
4. 1. 8 Ekonomické zhodnocení příjmů a výdajů v letech 2008, 2009, 2010.

Z grafu vyplývá, že obec získala v roce 2008 z prodeje vstupenek a ze sponzorského daru od Jihomoravského kraje částku 665 940 Kč. Celkové výdaje v částce 529 492,55 Kč byly plně pokryty. V roce 2008 byly Hornácké slavnosti ziskové a to v částce 136 447,45Kč.

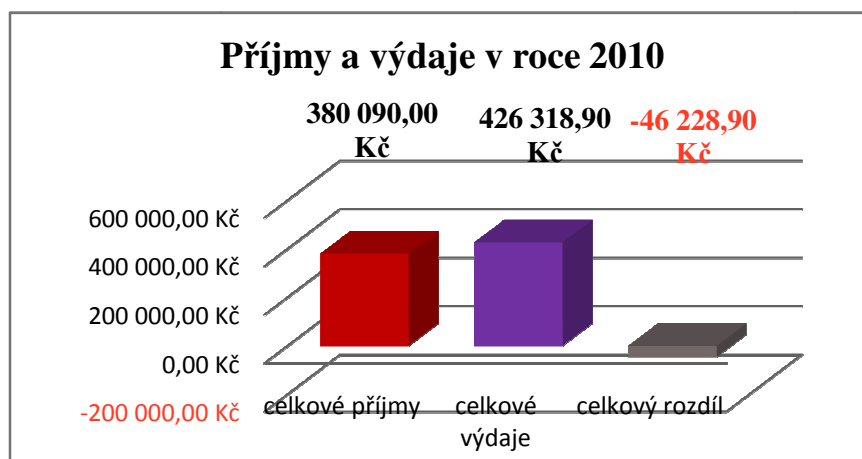
Graf č. 7: Příjmy a výdaje v roce 2008

Z grafu vyplývá, že obec získala v roce 2009 z prodeje vstupenek a ze sponzorského daru od Jihomoravského kraje částku 379 350 Kč. Celkové výdaje v částce 457 820,10 Kč nebyly plně pokryty. Obec se dostala do ztráty v částce -78 510,10 Kč díky špatnému počasí, které odradilo velké množství návštěvníků.

Graf č. 8: Příjmy a výdaje v roce 2009

Z grafu vyplývá, že obec získala v roce 2010 z prodeje vstupenek a ze sponzorského daru od Jihomoravského kraje částku 380 090 Kč. Stejně jako v roce 2009 nebyly výdaje v částce 426 318,90 Kč plně pokryty. Obec se dostala do ztráty v částce – 46 228,90 Kč, díky špatnému počasí, které odradilo velké množství návštěvníků.

Graf č. 9: Příjmy a Výdaje v roce 2010

4. 1. 9 Rekreační potenciál na Horňácku

Na Horňácké slavnosti každoročně zavítá velký počet milovníků folkloru. Většina z nich svoji třídní cestu za folklorem stráví buď pod širým nebem, nebo využije možnosti stanování přímo na Horňáckém stadionu. Pro ty náročnější nabízí Horňácko ve svém okolí možnost ubytování.

Hotel Filipov

Nachází se asi 10 km od města Velká nad Veličkou. Hotel nabízí ubytování v dvou, třech a čtyřlůžkových pokojích. Cena ubytování se pohybuje od 450 - 960 Kč/noc, podle počtu osob. V hotelu je také možnost polopenze nebo plné penze. K relaxaci slouží hřiště, tenisový kurt, venkovní bazén.

Obrázek č. 13: hotel Filipov

Penzion u Černého potoka – Nová Lhota

Nachází se asi 10 km od města Velká nad Veličkou. Penzion nabízí ubytování ve dvou až pětিলůžkových pokojích. Cena ubytování se pohybuje od 350 – 400 Kč/noc. Penzion poskytuje

pobyt se snídaní nebo s plnou penzí. K dispozici je půjčovna kol, vycházky s průvodcem po CHKO.

Obrázek č. 14: penzion u Černého potoka

Rekreační a chatová oblast Vápenky

Nachází se asi 15 km od města Velká nad Veličkou. Ubytování nabízí v hlavní budově, kde jsou dvou, tří a čtyřlůžkové pokoje a ve třech chatkách. Cena ubytování v hlavní budově je 200 Kč/ noc. Ubytování v chatkách od 200 do 250 Kč/noc. Poskytují pobyt s polopenzí nebo plnou penzí. Nabízí fotbalové hřiště, ohniště a v blízkosti se nachází rybník vhodný ke koupání.

Obrázek č. 15: chata Vápenky

4. 2 Strážnice

Jen málo měst v České republice vrostlo v posledním půlstoletí do podvědomí generací tak jako Strážnice. Jméno města, kde se v roce 1946 uskutečnil první ročník celostátních národopisných slavností, se stalo téměř synonymem pro lidovou píseň a tanec. Přítomnost tohoto kdysi rolnického města jako by se ve chvílích folklórních slavností prolínala se svou minulostí. [4]

První ověřené písemné zprávy o Strážnici pochází z počátku 14. století, kdy Strážnici získal významný rod pánů z Kravař. O povznesení Strážnice se zasloužil zejména Petr Strážnický z Kravař. V roce 1500 získali Strážnici Žerotínové. Ti udělili měšťanům řadu privilegií a podporovali evangelíky. [4]

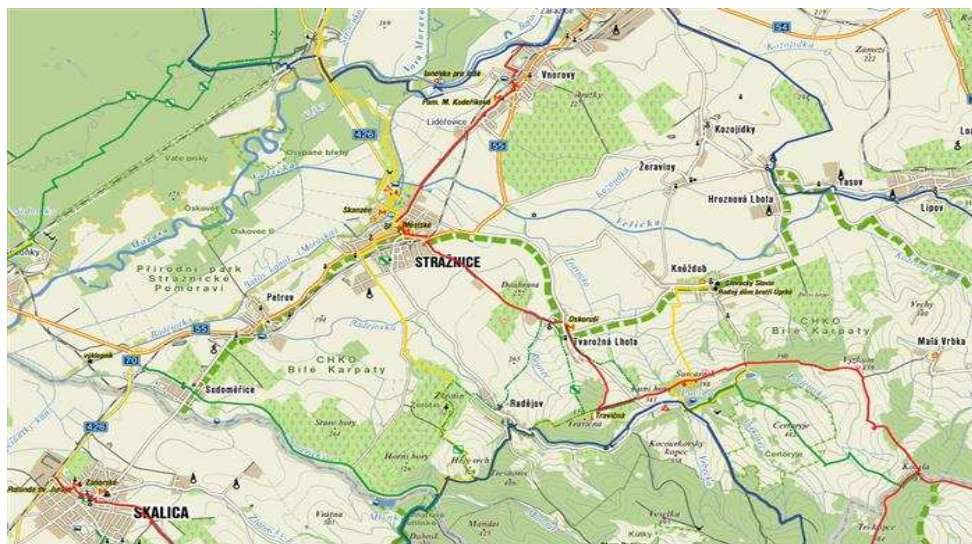
Na počátku 19. století spravoval Strážnické panství František Antonín Magnis, který podporoval umění. Značnou péči věnoval zámeckému parku.

V průběhu let se rozvoj Strážnice projevil nejen v průmyslové výstavbě, ale i v kulturním životě města. První celostátní národopisné slavnosti položili základ pro tradici novodobých folklórních festivalů v Československu. Kromě úspěšné tradice mezinárodního folklórního festivalu vznikl i Národní ústav lidové kultury, který je dnes institucí Ministerstva kultury pro rozvoj kulturních aktivit v České republice. Správa města usiluje o rekonstrukci a zachování památek, chce, aby se město stalo střediskem kultury, obchodu a turistického ruchu.

Strážnicko se vyznačuje bohatou tradicí lidových písní, zvyků, krojů i lidové architektury. Je známým krajem kvalitních vín. Je to kraj panenské přírody květnatých luk a hlubokých lesů chráněných UNESCO. Strážnicko má své jedinečnosti: Obří oskoruše a nádherné orchideje.

4. 2. 1 Zeměpisná charakteristika

Město Strážnice leží na jihovýchodě Moravy, na levém břehu Veličky. Krajina, v níž město leží, patří mezi vyhledávané přírodní scenérie. Strážnice je příhraniční oblastí Slováků. Patří do svazku deseti obcí v rozmanité krajině mezi řekou Moravou a pohořím Bílých Karpat. Patří sem Sudoměřice, Petrov, Strážnice, Tvarožná Lhota, Kněždub, Tasov, Hroznová Lhota, Kozojídky a Žeraviny.

Obrázek č. 16: Mapa Strážnice

4. 2. 2 Turistické zajímavosti města Strážnice

Kromě každoročního pořádání Mezinárodního folklórního festivalu, se Strážnice může pyšnit i velmi zajímavými a turisty vyhledávanými památkami.

Strážnický skanzen

Na počátku 20. století se objevují první snahy o vybudování národopisného muzea v přírodě na jihovýchodní Moravě.[14] Představa iniciátorů je ukázat lidové stavitelství jednotlivých oblastí Slovácka, a proto je skanzen rozdělen do areálů představující tyto regiony. Veřejnosti jsou zpřístupněny areály Moravských Kopanic, luhačovického Zálesí, Hornácka, technických vodních staveb, vinohradnický areál a areál lučního hospodářství. Jednotlivé objekty seznamují návštěvníky se způsobem života a bydlením lidu, jak v horských oblastech Slovácka, tak v úrodné části Pomoraví.

Obrázek č. 17: Strážnický skanzen

Strážnický zámek

Původně vodní hrad, založený ve 2. pol. 13. století. Měl strážní funkci (od něj byl také odvozen název města). Na začátku 14. století jej obdržel za odměnu Vok z Kravař. Panství bylo častým nájezdem vojsk, proto byl hrad později přestavěn do gotického stylu a obehnan valem a příkopem. Posledními majiteli byly hrabata Magnisové. Nyní je majitelem stát. Nachází se v něm muzeum s expozicí lidové keramiky, hudebních nástrojů, sbírka obrazů a knihovna. [15] Své sídlo zde má i Národní ústav

Obrázek č. 18: Zámek s anglickým parkem

lidové kultury. V současné době je zpřístupněn také veřejnosti. Zámek obklopuje rozlehlý anglický park založený v 1. pol. 19. století s nejdelší platanovou alejí ve střední Evropě. Součástí zámeckého parku jsou jezírka, dendrologická stezka a amfiteátry pro pořádání folklórních slavností. [16]

Průžkův mlýn

Jedna z nejstarších dochovaných staveb Strážnice. Má historické a architektonické prvky. Mohutné nosné trámy a dřevěný mlýnský pranýř. Interiér je kompletně vybaven mlýnským zařízením. Dnes je zde otevřena expozice mlynářství. [16]

Obrázek č. 19: Průžkův mlýn

Židovská synagoga se hřbitovem

V severní části města Strážnice stojí uprostřed bývalé židovské čtvrti synagoga a za ní židovský hřbitov se starými náhrobky. Nejstarší z nich pochází z roku 1648. [16]

Obrázek č. 20: Židovská synagoga

Městské muzeum ve Strážnici

Muzeum v památkové budově ze 17. století představuje národopisnou a přírodovědeckou expozici Strážnicka s řadou artefaktů, jako jsou archeologické nálezy, vycpaniny vzácných zvířat ale i maketa středověké podoby města. [16]

Obrázek č. 21: Městské muzeum

4. 2. 3 Strážnické slavnosti

V první polovině 20. století se uskutečnilo u nás mnoho celostátních i regionálních folklórních slavností k nejrůznějším příležitostem. Pozoruhodný ohlas celostátních folklórních slavností, uskutečněných v roce 1946 ve Strážnici, byl projevem vztahu ke kulturnímu dědictví, jehož prezentace na festivalech se stala nepřehlédnutelnou součástí kulturních aktivit.

Tyto festivaly měly a mají přednost v tom, že přinášejí živý projev, umožňující bezprostřední kontakt mezi nositeli folklórních tradic a diváky. V neposlední řadě umožňují určité aktivní zapojení diváků do festivalového dění. [8]

Pro vznik nejstaršího a největšího českého folklórního festivalu měla Strážnice mimořádné historické a prostorové podmínky. Už od konce 19. století pořádala vystoupení s lidovými tanci v roce 1892. Zkušenost s pořádáním těchto slavností, neobyčejně příhodný prostor zámeckého parku a snaha o rozvoj kulturních aktivit ve městě, vedly k návrhu uspořádat ve Strážnici celostátní *Národopisné slavnosti Československo v tanci a zpěvu*. Historie těchto slavností, pořádaných dnes pod názvem *Mezinárodní folklórní festival ve Strážnici*, je nejen historií proměn organizační struktury a programové náplně strážnického festivalu, ale i obdobných proměn desítek dalších českých folklórních festivalů. [8]

Pořadatelé prvních ročníků v letech 1946 – 1948 usilovali naplnit záměr uvedený v dopise předsedy přípravného výboru: „*Má to být podnik velkého rozsahu za účasti Slovenska, případně Srbů, Bulharů, Ukrajinců atd. Chceme se vyhnouti tomu, aby slavnosti měly obvyklý ráz a ukázat skutečně to nejkrásnější a nejpůsobivější co Slovácko a přilehlé Slovensko ještě ve zpěvu, tanci a zvycích má, a to způsobem, který by snesl i mezinárodní kritiku.*“ [8]

Neobyčejný rozsah národopisných slavností, jaký se uskutečnil v roce 1946 ve Strážnici, byl nepřehlédnutelným obrazem nového vztahu ke kulturnímu dědictví. Folklór je nepochybně jedním z prostředků, jimiž si ponižované národy uvědomují své národní bytí a snaží se je chránit a zhodnotit. Všechny tyto tendence ovlivňovaly i počátek a celý vývoj strážnického festivalu.

Program prvního ročníku odpovídal poválečnému duchu. V předvečer prvního ročníku se uskutečnilo v zámeckém parku divadelní představení. Druhý den koncertovaly dechové hudby ve městě i v parku a odpoledne se uskutečnila soutěž verbířů a lidových muzik. První místo v soutěži získala cimbálová muzika Slávka Volavého, za ní se pak řadily cimbálové

muziky z Horňácka a Slovenska. V sobotním odpoledním programu předvedla národopisná skupina z Ratíškovic ukázkou svatby, skupina dětí s Hrubé Vrbky jarní obřad vynášení Moreny. Hlavní den slavností byl dopoledne zahájen polní mší a v 13:00 hod. začal průvod krojovaných skupin ze všech krajů Čech, Moravy a Slovenska. Barevný průvod s ukázkami různých zvyků vzbudil neobyčejný zájem a patřil k nejkrásnějším zážitkům slavností. Po průvodu se odbýval hlavní pořad lidových písní, tanců a zvyků, které zahájily skupiny z Chodska, na ně navázaly slovenské skupiny z Važce, Čičman, Kubry a Myjavý. [4]

První ročník národopisných slavností Československo ve zpěvu a tanci vzbudil nejenom nový zájem o tradiční lidovou kulturu, ale i zájem oficiálních institucí. [4] Národopisná sekce Zemské osvětové rady v Brně doporučila, aby k vybraným skupinám byli předem vysláni odborní pracovníci nebo znalci, kteří by posoudili připravované výstupy z odborných i uměleckých hledisek a aby organizátoři věnovali velkou pozornost hudebním, pěveckým a tanečním soutěžím. [8] Chtěli, aby se slavnosti staly evropsky významným kulturním počinem a snažili se „najít motiv, který by strhl svět.“[8]

První ročník byl velmi zdařilým. Soustředil asi 1 800 účinkujících a na 20 000 návštěvníků. Strážnice hostila v tyto dny patnáctičlennou delegaci anglického parlamentu, zahraniční novináře a celou řadu kulturně a politicky významných osobností českých a slovenských. [4]

Zahraničním souborům se Strážnice otevřela od roku 1957 v pořadech nazývaných *Družba národům* nebo *Pohlednice ze zahraničí*. Přesto teprve od 20. ročníku dostaly strážnické slavnosti název *Mezinárodní folklórní festival Strážnice*. K popularizaci festivalu přispívala v letech 1983 – 1992 i Československá televize, jejíž brněnské studio připravovalo do vysílání pravidelný pořad. V roce 1983 byl také schválen status Ceny festivalu a Laureáta festivalu.

Nad 51. ročníkem Mezinárodního folklórního festivalu převzal záštitu generální tajemník UNESCO těmito slovy: „*Tento velký festival je velmi dobře zapsán v programech UNESCO v oboru nehmotného kulturního dědictví a umělecké tvorby, neboť přispívá k rozvoji spolupráce a mezikulturního dialogu mezi zeměmi i lidmi. Festival, věnovaný k 50. výročí založení UNESCO, bude příkladem v plnění závazku UNESCO a členských zemí pečovat o tradiční lidovou kulturu. Také pro tyto hodnoty souhlasím s radostí se záštitou UNESCO nad touto kulturní manifestací.*“ Federico Mayor, generální ředitel UNESCO. [8]

V prvním roce třetího tisíciletí se uskutečnil 56. ročník strážnického Mezinárodního folklórního festivalu. Pořad *Cestami sběratelů severní Evropy* se představily folklórní soubory z Estonska, Finska, Švédska a Litvy.

Strážnice je členem Mezinárodní rady organizátorů festivalů folklóru a lidového umění (CIOFF) – nevládní organizace UNESCO, jejíž česká národní sekce má sídlo od roku 1993 v Národním ústavu lidové kultury. V roce 2004 byl Ústav lidové kultury zařazen mezi nejvýznamnější kulturní instituce státu jako Národní ústav lidové kultury.

V dnešním integrujícím světě cítíme potřebu dialogu mezi zeměmi i lidmi. Mezinárodní folklórní festival ve Strážnici je příkladem naplňování této zásady. Je jediným folklórním festivalem na světě, který se může pochlubit šedesáti ročníky svého trvání. Říká se o něm, že je bezplatnou univerzitou folklorismu.

4. 2. 4 Strážnické slavnosti současnosti

Každý poslední víkend v červnu se do Strážnice sjíždějí tisíce návštěvníků, aby se pobavili a užili si příjemné atmosféry zámeckého parku a skanzenu. Během festivalu se mohou potěšit krásou lidových písní, tanců a krojů ve slavnostním průvodu i v mnoha různých pořadech, zkusit si tance z cizokrajných koutů světa a společně si zazpívat a zatancovat u lidových muzik. Mnoho diváků se již léta účastní hodnocení v populární soutěži o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku a někteří z nich si přímo zatančí.

Mezinárodní folklórní festival Strážnice začíná již ve čtvrtek. Od ranních hodin se místním školám představují zahraniční soubory a večer je pro děti připraven program plný her a písniček.

V pátek od 9:00 hodin probíhají různé tematicky zaměřené programy v celém areálu zámeckého parku ale i v areálu skanzenu. Ve večerních hodinách začíná slavnostní zahájení festivalu.

Sobotní program bývá velmi pestrý. Většina návštěvníků si v bohatém programu najde to co je pro ně nejatraktivnější. Nabízí se možnosti ukázek tradičních řemesel, soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku, promítání dokumentů České televize aj. Největším lákadlem bývá tradiční průvod domácích ale i zahraničních souborů, které ukazují pestrost a krásu svých krojů.

V neděli se každým rokem koná bohoslužba v kostele Nanebevzetí panny Marie, které se účastní jak domácí, tak zahraniční folklórní soubory. Pestrý program Strážnických slavností pokračuje do pozdních odpoledních hodin.

Mezinárodní folklórní festival Strážnice začal představovat folklór v přirozené podobě, ale také v různých úpravách a stylizacích. Zachovává bezprostřední kontakt mezi účinkujícími a diváky a zároveň umožňuje i živé zapojení diváků do festivalového dění. Zahraniční soubory z blízkých i dalekých zemí vystupují na festivalu už od roku 1957 a každoročně přinášejí divákům nové zážitky svými exotickými kroji, tanci a písněmi. [17]

4. 2. 5 Zámecký park – místo konání MFF Strážnice

Poslední červnový víkend ožívá zámecký park ve Strážnici lidovou hudbou, tancem a četnými pořady, připomínající dávné zvyky a tradice.

Původně na místě zámku stávala pevnost, jako strážní stanoviště. Nejstarší zmínky sahají do 14. století, kdy prvními majiteli byli páni z Kravař. Ti provedli přestavbu původní tvrze. Významnými majiteli byli od roku 1501 Žerotínové. Posledními majiteli se stali Magnisové. Zasloužili se o podobu zámku i založení rozsáhlého anglického parku.

Zámek je dnes sídlem Národního ústavu lidové kultury, který mimo jiné spravuje památkové objekty nejen zámku, ale i Muzea vesnice jihovýchodní Moravy.

Zámecký park ale nejvíce proslavily Strážnické slavnosti, které probíhají právě v přírodních amfiteátrech tohoto parku.

Zámecký park je rozdělen do celkem 9-ti oblastí, v nichž se odehrávají různé programy a vystoupení jak domácích tak zahraničních souborů.

1.	Zámek	2.	Amfiteátr zámek
3.	Amfiteátr Bludník	4.	Amfiteátr Zahrada
5.	Ostrůvek	6.	Skanzen amfiteátr
7.	Skanzen areál	8.	Skanzen Stodola
9.	Centrum města		

4. 2. 6 Národní ústav lidové kultury

Mezinárodní folklórní festival ve Strážnici dokazuje, že každá velká celostátní nebo mezinárodní kulturní akce vyžaduje dobré odborné i organizační zázemí. Již od prvního ročníku se zformoval Přípravný výbor, který byl složen s představitelů kulturního i společenského života v tehdejší Československu, kteří svým členstvím potvrzovali společenský význam této akce. Za technickou přípravu odpovídal Organizační výbor. Tento výbor měl na starosti technickoorganizační úseky od stavební údržby až po péči o účastníky. Jedinou složkou, která trvala beze změny po celou dobu Strážnických slavností, byla Programová rada.

V dnešní době se o pořádání Mezinárodního folklórního festivalu Strážnice stará Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Je státní příspěvkovou organizací, která je přímo řízena Ministerstvem kultury České republiky. Byl pověřen funkcí národního odborného pracoviště a zabývá se tedy tradiční a lidovou kulturou a péčí o ni na území celého našeho státu. [18]

Národní ústav lidové kultury je významnou organizací, jejímž hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jeho výsledky prostřednictvím výuky nebo publikování. [18]

Národní ústav lidové kultury je zřízen za účelem:

- ✓ shromažďování, uchovávání a odborného zpracování dokladů o tradiční lidové kultuře a folklóru
- ✓ provádění výzkumu nehmotného i hmotného kulturního dědictví v oboru tradiční lidová kultura a folklór
- ✓ odborné zprávy, ošetřování, ochrany, bezpečného uchovávání a zveřejňování sbírek hmotných dokladů k dějinám vývoje kultury, zejména lidové kultury
- ✓ organizování folklórních a vzdělávacích akcí, včetně pořádání Mezinárodního folklórního festivalu Strážnice
- ✓ Národní ústav lidové kultury je pověřen funkcí národního odborného pracoviště, které vykonává informační, vzdělávací a metodologické služby pro dokumentaci tradiční lidové kultury

Národní ústav lidové kultury se zapojuje i do mezinárodních aktivit v oblasti lidové kultury a folklóru. Je rovněž sídlem České národní sekce CIOFF (Mezinárodní rada pořadatelů

festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO), zabezpečuje činnost této sekce a umožňuje kontakt s devadesáti národními sekcemi zemí všech kontinentů. [18]

Národní ústav lidové kultury je významnou institucí českého státu, jejíž činnost v oboru péče o tradiční lidovou kulturu a její uchovávání je nezastupitelná. [18]

4. 2. 7 *Financování MFF Strážnice*

Národní ústav lidové kultury je hlavním pořadatel Mezinárodního folklórního festivalu Strážnice. Každý rok získává na svou činnost příspěvek od svého zřizovatele tj. Ministerstvo kultury České republiky. Tyto finance si NÚLK rozdělí do jednotlivých částí své činnosti tj. provoz organizace, výzkum a vývoj a kulturní aktivity. Příjmy jsou tvořeny z příjmů z vlastní činnosti - tržby ze vstupného, nájem nemovitého a movitého majetku a z prodeje vlastních výrobků. Organizačně a finančně se v posledních letech dostalo pomoci NÚLK i od města Strážnice. Jak jsem již uvedla, NÚLK získává všechny příspěvky na svou činnost od Ministerstva kultury ČR. Výdaje spojené s pořádáním a realizací festivalu jsou hrazeny z celkového rozpočtu NÚLK a nejsou od MK ČR poskytovány žádné další doplňující dotace nebo prostředky. Z těchto příspěvků vynakládá NÚLK finančních prostředky i v průběhu roku a to na údržbu zeleně v areálu parku, na údržbu sociálních zařízení, jednotlivých amfiteátrů a údržbu ostatních objektů. Do těchto výdajů jsou řazeny i pracovníci NÚLK, kteří věnují přípravě festivalu hodně času.

Příjmy do rozpočtu NÚLK z pořádání festivalu plynou z:

- ✓ prodeje vstupného na Mezinárodní folklórní festival Strážnice
- ✓ pronájmu ploch v areálu parku v průběhu konání festivalu (tyto plochy jsou převážně využívány pro stánky s občerstvením a pro prodej zboží s folklórní tematikou)
- ✓ podílu získaného pomocí sponzoringu (hlavními partnery jsou např. Pivovar Černá hora, Český rozhlas aj.)
- ✓ finanční pomoci města Strážnice, která v posledních letech přispívá částkou 100 000,-Kč

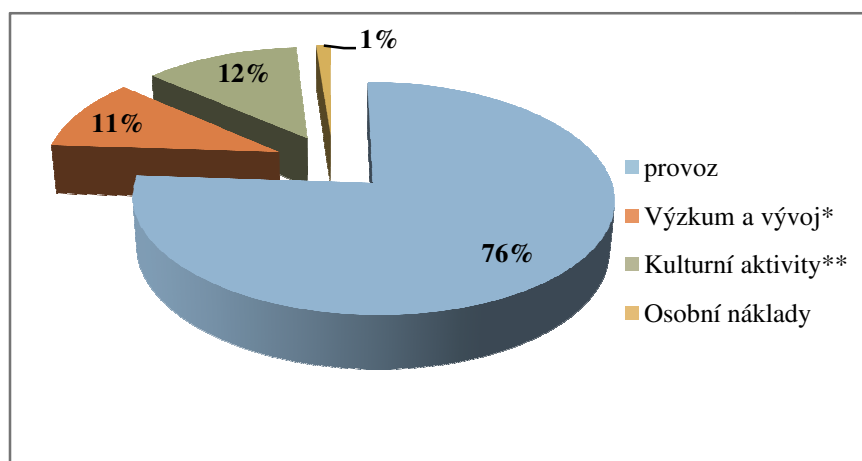
Výdaje na festival zahrnují kromě celoroční údržby areálu:

- ✓ také veškeré zabezpečení folklórních souborů, kde je zahraničním ale i českým souborům placena strava, případně ubytování a cestovné
- ✓ odměny autorským kolektivům
- ✓ výdaje spojené s pořádkovou a úklidovou službou a vyplacení agentur zajišťujícím osvětlení a ozvučení areálu
- ✓ dalšími výdaji: překladatelské a průvodcovské služby, honorář vyplacený pro dechové a cimbálové muziky, výroba propagačních materiálů a jejich distribuce

4. 2. 8 Základní údaje o finančním hospodaření NÚLK

Veškeré výdaje festivalu jsou hrazeny s celkového rozpočtu NÚLK. Ústav tyto peníze získává jako příspěvek od Ministerstva kultury ČR, kde jsou později tyto peníze přerozděleny do těchto činností:

V roce 2008 byl na činnost NÚLK schválen rozpočet ve výši 36 696 000,-Kč.

Graf č. 10: rozpočet NÚLK v roce 2008

Z grafu je patrné, že nejvíce peněz a to celých 76% (27 904 000 Kč) vynakládá NÚLK na svůj provoz. Kulturní aktivity tvoří 12% (4 556 000 Kč) výdajů a 11% (3 831 000 Kč) tvoří výzkum a vývoj. Osobní náklady zaměstnanců jsou tvořeny 1% (404 000 Kč).

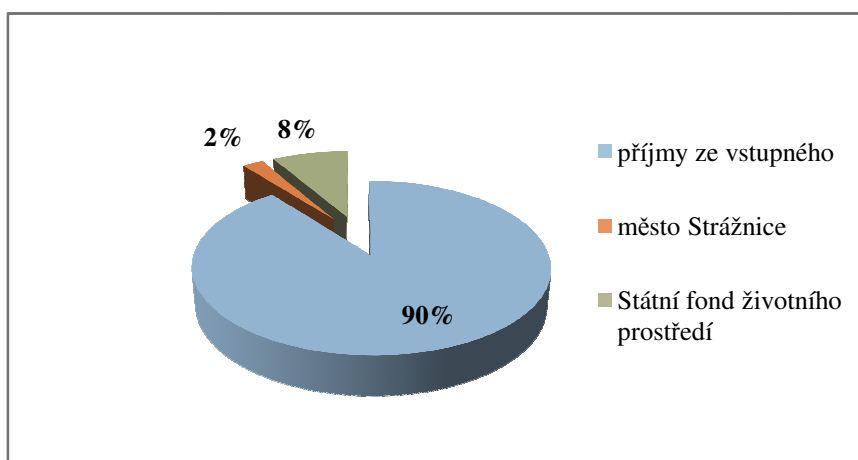
*Výzkumný záměr: „Program tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné a nematné kulturní dědictví lidstva“

**Kulturní aktivity:

✓ MFF Strážnice	1 600 000,-Kč
✓ Dětská Strážnice	234 000,-Kč
✓ výstava „Homo Faber – Nositelé lidových řemesel v ČR	1 490 000,-Kč
✓ zabezpečení porady Regionálních pracovišť	32 000,-Kč
✓ Nositelé tradic – DVD	1 200 000,-Kč [19]

Příjmy v roce 2008 získal NÚLK:

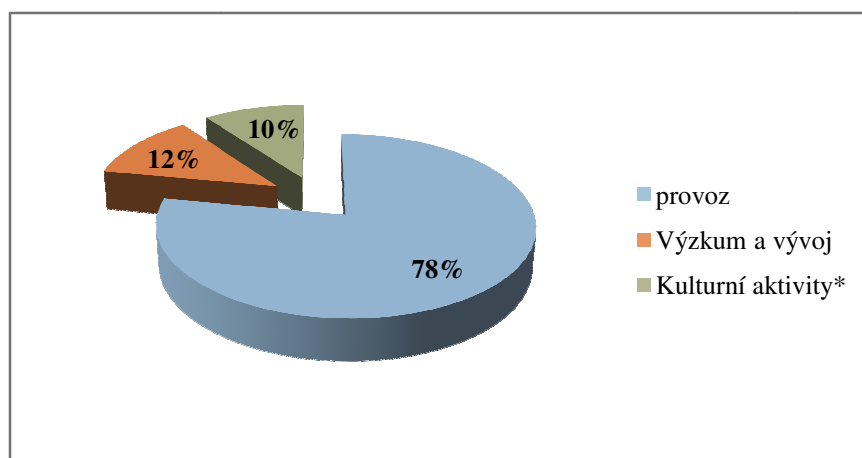
- ✓ z prodeje vstupného na MFF Strážnice
- ✓ od města Strážnice
- ✓ od Státního fondu životního prostředí

Graf č. 11: Příjmy NÚLK za rok 2008

Z grafu vyplývá, že největší příjmy plynuly ze vstupného a to 90% (3 996 038 Kč), 8% (100 000 Kč) od města Strážnice a 2% (367 642 Kč) od Státního fondu životního prostředí.

V roce 2009 byl na činnost NÚLK schválen rozpočet ve výši 38 323 000,-Kč

Graf č. 12: Rozpočet NÚLK za rok 2009

Z grafu je patrné, že nejvíce peněz a to celých 78% (29 867 000 Kč) vynakládá NÚLK na svůj provoz. Výzkum a vývoj tvoří 12% (4 587 000 Kč) výdajů a 10% (3 869 000 Kč) tvoří Kulturní aktivity.

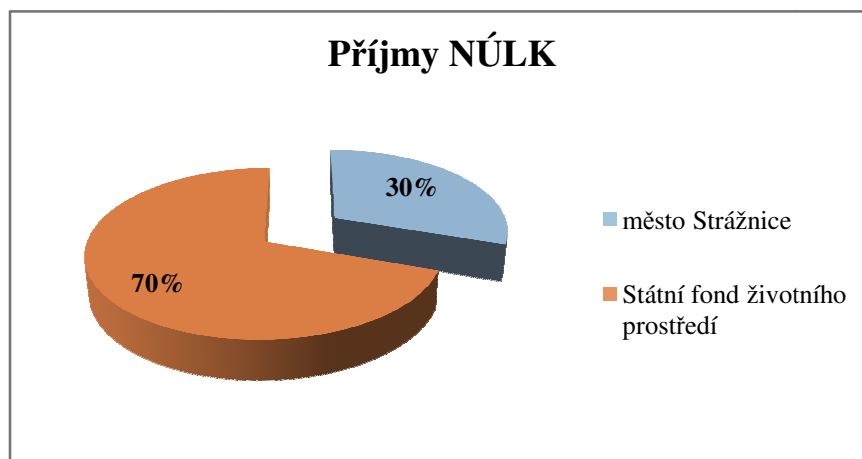
*Kulturní aktivity:

✓ MFF a Dětská Strážnice	2 000 000,-Kč
✓ Mistrovské dílo „Slovácký verbuňk“	85 000,-Kč
✓ výstava „Homo Faber v Paříži a ve Šternberku	919 000,-Kč
✓ zabezpečení porady Regionálních pracovišť	28 000,-Kč
✓ MP „Ochrana nemateriálního kulturního dědictví“	230 000,-Kč
✓ Dokument Verbířských akcí	85 000,-Kč
✓ Dětské muziky „Muzičky 2009“	65 000,-Kč
✓ Setkání nositelů tradic a vydání prezenčních tiskovin pro výrobce oceněné titulem „Nositel Tradice“	147 000,-Kč
✓ Vydání anglické verze katalogu	310 000,-Kč [20]

Příjmy v roce 2009 získal NÚLK:

- ✓ Od města Strážnice
- ✓ Od Státního fondu životního prostředí

Graf č. 13: Příjmy NÚLK za rok 2009

Z grafu je patrné, že největší příspěvek obdržel NÚLK od Státního fondu životního prostředí a to 70% (460 254 Kč) tato dotace byla poskytnuta na „Obnovu zámeckého parku ve Strážnici“. Město Strážnice přispělo 30% (200 000Kč). O příjmech ze vstupného nejsou ve výroční zprávě uvedeny žádné informace.

Veškeré informace o financování MFF Strážnice jsem získala z Výročních zpráv dostupných na webových stránkách NÚLK. Ve své finanční analýze jsem nemohla být více konkrétní, jelikož podklady, které jsem potřebovala ke zpracování, mi nebyly poskytnuty. Se svou žádostí jsem se nejdříve obrátila na ekonomické oddělení, které mi sdělilo, že bližší poskytnutí údajů o celkových příjmech a výdajích musí být schváleno panem ředitelem. Reakce pana ředitele NÚLK na moji žádost byla negativní.

4. 2. 9 Rekreační potenciál Strážnice

Strážnice je místem, které nabízí široké možnosti pro strávení zajímavé dovolené. Kromě kulturních památek je hlavním lákadlem Mezinárodní folklórní festival Strážnice. Každým rokem sem přijíždí tisíce místních ale i zahraničních návštěvníků.

Hotel Strážnice

Nachází se přímo v centru Strážnice. Nabízí ubytování v 59 zrekonstruovaných jedno a dvoulůžkových pokojích, apartmánech o celkové kapacitě 118 lůžek. Hotel Strážnice poskytuje ubytování v ceně od 890 Kč – 2 100 Kč/ osoba a noc + 100 Kč příplatek za snídani. Tento hotel se těší velkému zájmu zahraničních turistů.

Obrázek č. 22: hotel Strážnice

Penzion Jana – Mlýnky

Vzdálený od města Strážnice 8 km. Penzion poskytuje ubytování přímo v penzionu nebo v chatkách. Nabízí bohaté sportovní využití i návštěvu vinného sklepa v Petrově. Ceny ubytování se pohybují od 100 Kč – 280 Kč/ osoba a noc. Penzion Jana nabízí i možnost polopenze nebo plné penze za příplatek.

Obrázek č. 23: Penzion Jana

Autokempink Strážnice

Nachází se za zámeckým parkem ve Strážnici. Slouží v hlavní rekreační sezóně pro rodinnou dovolenou. Mimo sezónu je využíván k ubytování zájezdů spojených s návštěvou Strážnice a okolí kulturních památek. Ubytovaní nabízí v pokojích, chatkách i apartmánech. Cena se pohybuje od 480 Kč – 1 800 Kč/ osoba a noc.

Obrázek č. 24: autokempink Strážnice

4. 3 Folklór jako součást kulturního dědictví

Pojem kulturní dědictví jako významné kategorie společenského vědomí byl nastolen už osvícenstvím. První sběratelé folklóru přijali názor, že v lidových písních se zrcadlí duše národa. Největší pozornost věnovalo osvícenství národnímu jazyku, jehož slovní zásoba měla obohacovat lidové písně, pohádky a vyprávění. Zvyky, písně a tanec – a později i oděv venkovského lidu – se začaly pokládat za důležité atributy pojmu národ. Předvádění krojů a zvyků bylo součástí průvodu a slavností. Za první národopisné vystoupení lze považovat účast národopisných skupin na olomouckých slavnostech 19. srpna 1845. Rozvoj folklóru je na Moravě patrný od sedmdesátých let 19. století.

Hádání počasí, magické praktiky k zabezpečení úrody a k ochraně dobytka, nebo obřady k zajištění šťastného života rodiny, tvořily neodmyslitelnou součást života člověka na vesnici. Všechny tyto obřady a praktiky byly provázeny různými přáními, hrami i tanci. Právě tato přání, hry, písně a tance byly zapisovány a upravovány různými sběrateli. Jejich předvádění znamenalo, že se stávaly součástí zábavy. Zápisem a publikováním se tyto projevy stávaly kulturním majetkem a kulturním dědictvím. [4]

Lidové písně a tance se staly v první polovině 20. století součástí zpěvní a hudební kultury. Jeho tanečně pohybová a melodicko – rytmičká složka vyhovovala duchu doby. Společenské pěstování lidových písní a tanců a jejich výběr do zpěvníků, publikací i do školní hudební výchovy přispěl k tomu, že se staly kulturním dědictvím a inspirací pro novodobou kulturní aktivitu.

5. Výsledky vlastní práce a doporučení

Folklórní slavnosti patří k nejnavštěvovanějším místům v našem kraji. Mou snahou bylo poukázat, jak rozdílné mohou být dva různé typy folklórních festivalů v jednom regionu a jaký program nabízí pro návštěvníky.

Uskutečnění těchto folklórních slavností není levná záležitost. Konání těchto akcí je většinou závislé na počasí, od kterého se odvíjí i zájem návštěvníků, jelikož se konají pod širým nebem.

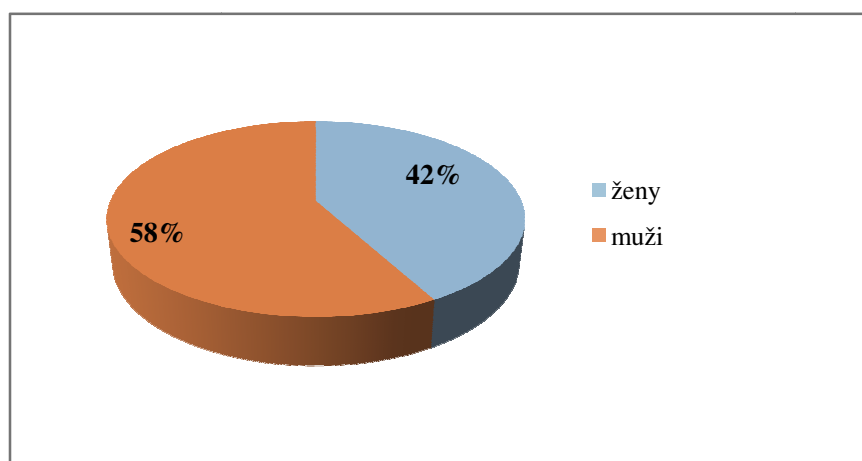
Ve svém vlastním šetření jsem se soustředila na kladné a záporné stránky jednotlivých slavností, ale také na samotné účastníky těchto akcí.

Ve své bakalářské práci jsem zvolila i metodu přímého dotazování pomocí dotazníků. Obsahoval 11 otázek s možností zaškrtování nabízených odpovědí a z toho 1 typ otázky byl otevřený. Otázky jsou vyhodnoceny graficky a slovně vyjádřeny. Cílem bylo zjistit zájem lidí o lidovou kulturu, tradice a hlavně jejich samotný názor na jednotlivé typy slavností.

5. 1 Dotazník

Průzkum byl zaměřen na místní obyvatele, kteří každým rokem navštěvují oba typy folklórních slavností. Dotazník byl zaslán 60 respondentům. Zpět se mi jich vrátilo 50.

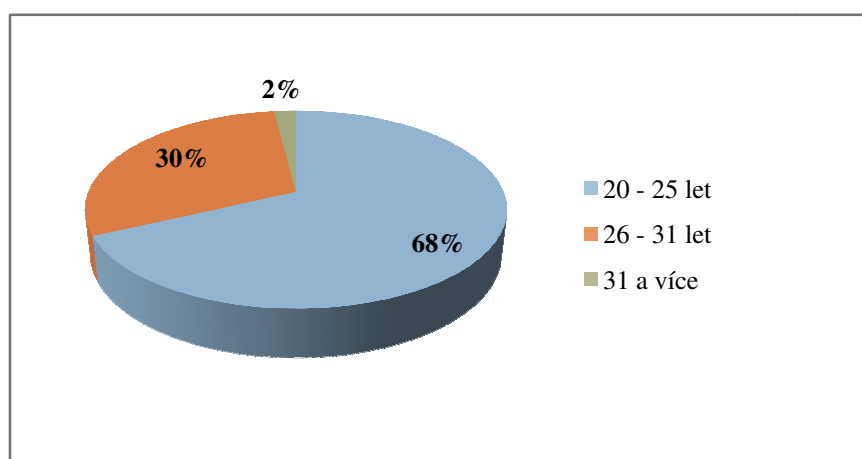
Pohlaví

Graf č. 14: Pohlaví respondentů

Z celkového počtu 50 dotazovaných bylo 58% mužů a 42% žen.

Věková kategorie

Graf č. 15: Věkové složení respondentů

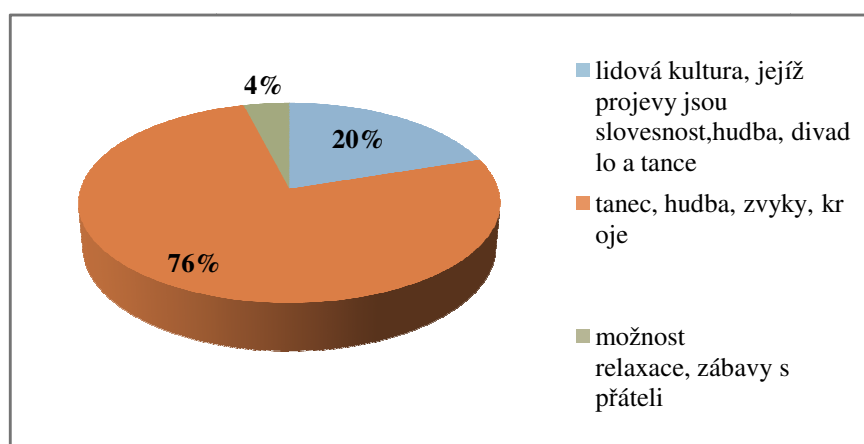
Graf ukazuje věkové složení dotazovaných. Nejvíce zastoupená byla skupina od 20 do 25 let a to 68% (34 dotazovaných), dále skupina od 26 do 31 let a to 30% (15 dotazovaných) a poslední skupina starší 31 let – 2% (1 dotazovaný).

5.1.1 Analýza odpovědí

Dotazník tvoří otázky, které jsou zaměřeny na folklór. Směřují přímo na účastníky folklórních slavností. Zjišťovala jsem jaký je jejich osobní vztah k folklóru, co přesně si pod tímto pojmem představují, jestli je podle nich v dnešní době folklór důležitý a v čem shledávají kladné a záporné stránky jednotlivých typů slavností.

Otázka: Co se Vám vybaví pod pojmem Folklór?

V této otázce mohli dotazovaní vybírat ze tří odpovědí: lidová kultura, jejíž projevy jsou slovesnost, hudba, divadlo a tance, - tance, hudba, zvyky, kroje – možnost relaxace s přáteli.

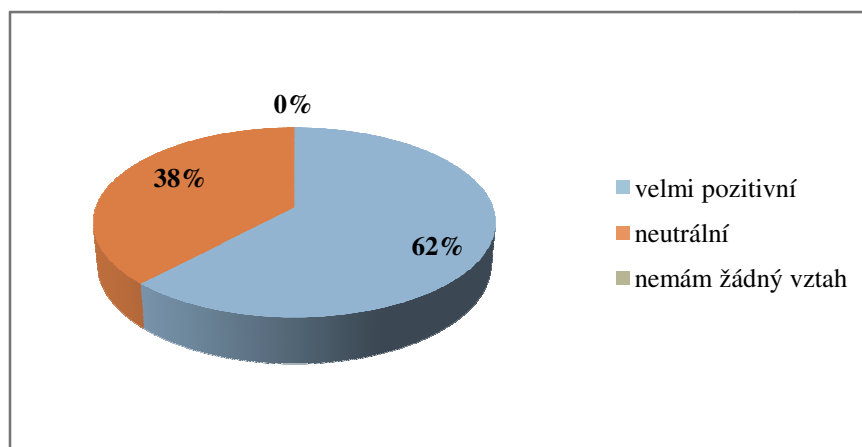

Graf č. 16: Specifikace Folklóru

Nejčastější odpovědí byla – tanec, hudba zvyky, kroje. Tuto odpověď si vybralo 76% dotazovaných tj. 38 respondentů. Lidová kultura, jejíž projevy jsou slovesnost, hudba, divadlo a tance si vybralo 20% dotazovaných tj. 10 respondentů. Pro 4% dotazovaných tj. 2 respondenty znamená folklór možnost relaxace a zábavy s přáteli.

Otázka: Jaký je Váš vztah k Folklóru?

V této otázce mohli dotazovaní vybírat ze tří odpovědí: velmi pozitivní – neutrální – nemám žádný vztah

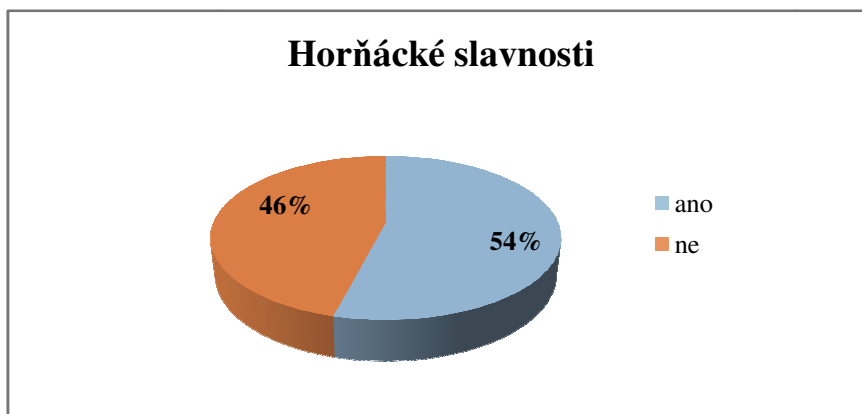

Graf č. 17: Vztah k Folklóru

Z grafu jasně vyplývá, že velmi pozitivní vztah k folklóru má plných 62% dotazovaných tj. 31 respondentů. Neutrální vztah k folklóru má 38% dotazovaných tj. 19 respondentů. Negativní vztah k folklóru nemá nikdo z dotazovaných.

Otázka: Účastníte se vybraných typů folklórních slavností každoročně?

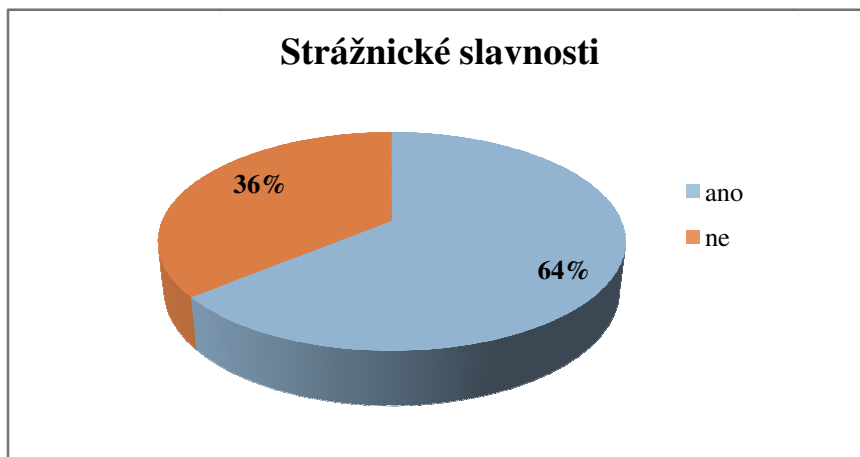
Tato otázka byla rozdělena do dvou částí. Dotazovaní vybírali z odpovědí: ano – ne.

Graf č. 18: Návštěvnost vybraných typů slavností.

Hornácké slavnosti pravidelně navštěvuje 54% dotazovaných tj. 27 respondentů. Každý rok se slavností neúčastní 46% dotazovaných tj. 23 respondentů.

Strážnické slavnosti

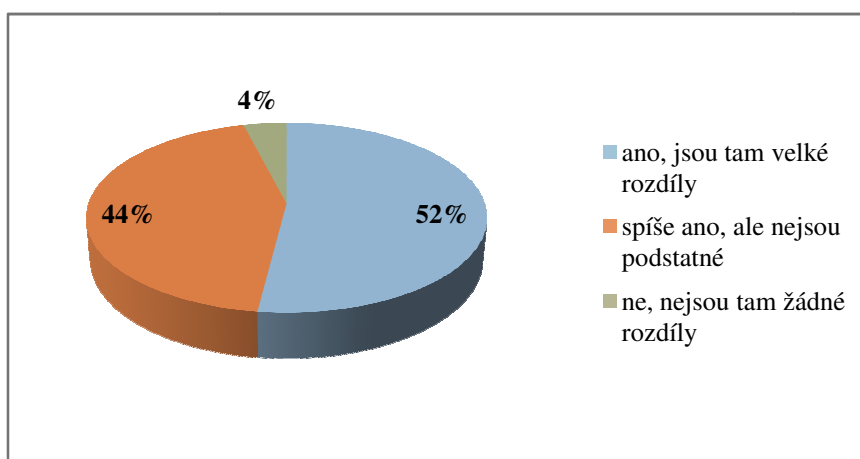

Graf č. 19: Návštěvnost vybraných typů slavností

Strážnické slavnosti pravidelně navštěvuje 64% dotazovaných tj. 32 respondentů. Každý rok se slavností neúčastní 36% dotazovaných tj. 23 respondentů.

Otázka: Shledáváte mezi jednotlivými typy folklórních slavností nějaké rozdíly?

V této otázce měli dotazovaní na výběr ze tří odpovědí: ano, jsou tam velké rozdíly – spíše ano, ale nejsou podstatné – ne, nejsou tam žádné rozdíly.

Graf č. 20: Rozdíly mezi jednotlivými slavnostmi

Z grafu je patrné, že 52% dotazovaných tj. 26 respondentů si myslí, že rozdíly mezi jednotlivými slavnostmi jsou patrné na první pohled. Častou odpovědí bylo zaměření jednotlivých slavností. Strážnické slavnosti hostí velké množství zahraničních souborů, Hornácké slavnosti jsou zaměřeny pouze na oblast Hornácka. Méně podstatné rozdíly vidí v jednotlivých slavnostech 44% dotazovaných tj. 22 respondentů. Žádné rozdíly nevidí 4% dotazovaných tj. 2 respondenti.

Otázka: V čem si myslíte, že mají Hornácké a Strážnické slavnosti, své kladné a záporné stránky?

Tento typ otázky byl otevřený. Respondenti mohli uvádět své vlastní názory.

Hornácké slavnosti:

Kladné stránky:

- ✓ nádherná příroda v místě konání
- ✓ autentičnost místního folklóru
- ✓ rodinné prostředí Strážné hůrky
- ✓ méně návštěvníků
- ✓ programová skladba se odehrává na jednom místě
- ✓ datum konání Hornáckých slavností
- ✓ cena vstupného

Záporné stránky:

- ✓ nevhodný terén při špatném počasí
- ✓ závislost na počasí
- ✓ špatná infrastruktura v nočních hodinách
- ✓ menší publicita, propagace, reklama
- ✓ špatná organizace při dodržování programu, chaotičnost
- ✓ špatný stav Strážné hůrky
- ✓ malá možnost ubytování v místě konání Hornáckých slavností

Strážnické slavnosti:

Kladné stránky:

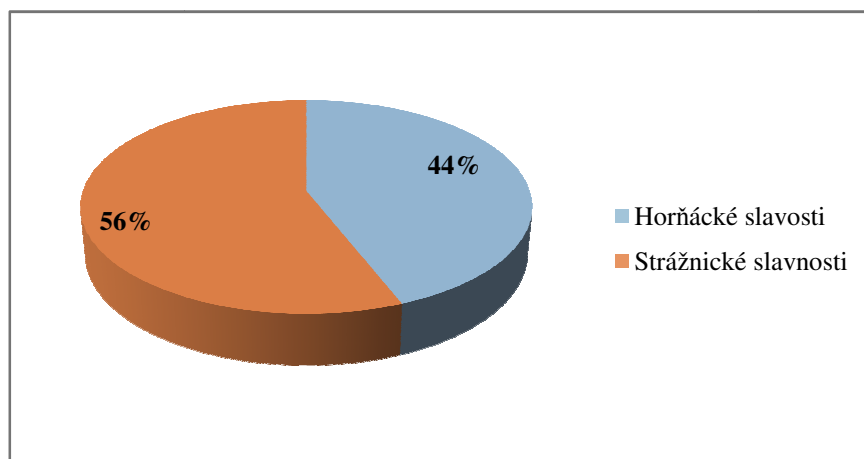
- ✓ prostory a atmosféra zámeckého parku
- ✓ vystoupení a různorodost krojů zahraničních návštěvníků
- ✓ výběr z bohatého programu
- ✓ organizační propracovanost
- ✓ zájem o zahraniční soubory ze strany návštěvníků
- ✓ velká propagace, reklama

Záporné stránky:

- ✓ velký počet lidí
- ✓ cena vstupného (s tím souvisí i placení vstupného v prostorách zámeckého parku i v případě, že se tam nekoná žádný program)
- ✓ velká nabídka programů na různých místech = překrývají se
- ✓ v zámeckém parku se nachází větší i menší jezírka což hlavně v létě způsobuje velký výskyt komárů
- ✓ velká rozloha zámeckého parku a špatná orientace v něm
- ✓ většina stadionů, kde se odehrávají programy Strážnických slavností, nejsou zastřešeny v případě deště

Otázka: Kterému z těchto typů nabízených slavností dáváte přednost?

V této otázce mohli dotazovaní vybírat ze dvou odpovědí: Hornáckým slavnostem – Strážnickým slavnostem.

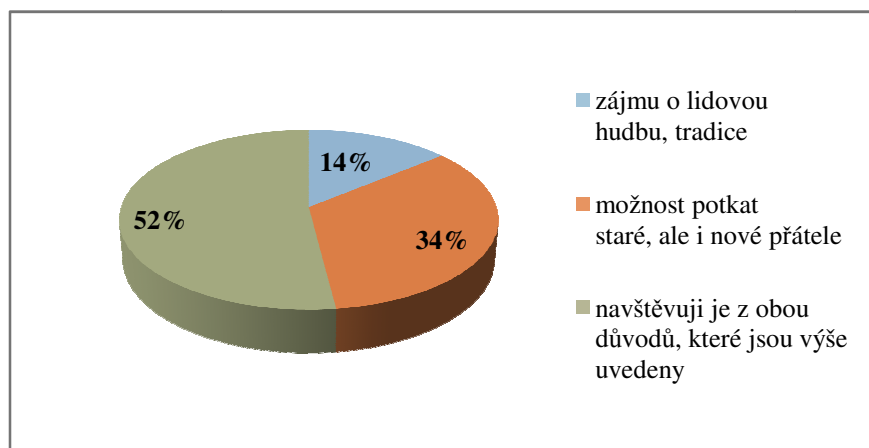

Graf č. 21: Nabízené typy slavností

Z grafu je patrné, že 56% dotazovaných tj. 28 respondentů dává přednost Strážnickým slavnostem. Zbylých 44% tj. 22 respondentů dává přednost Hornáckým slavnostem.

Otázka: Jaký je důvod Vaší návštěvy na folklórních slavnostech?

V této otázce mohli dotazovaní vybírat ze tří odpovědí: zájmu o lidovou hudbu, tradice – možnost znovu potkat staré, ale i nové přátele – navštěvuji je z obou důvodů, které jsou výše uvedeny.

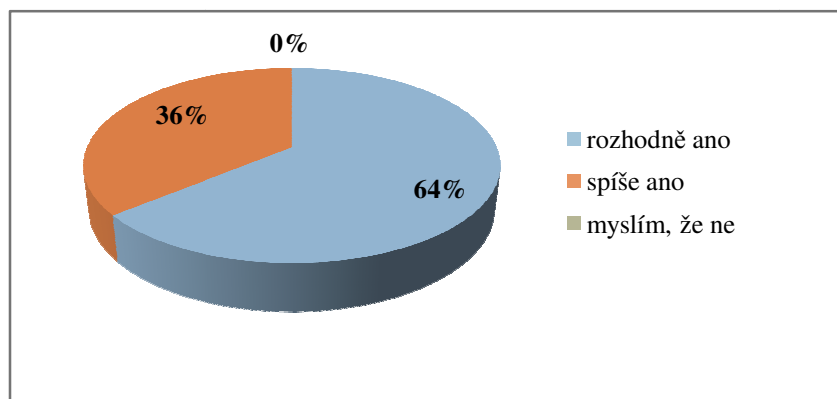

Graf č. 22: Důvod návštěvy folklórních slavností

Z grafu je patrné, že 52% dotazovaných tj. 26 respondentů navštěvuje folklórní slavnosti jak ze zájmu o lidovou hudbu, ale také z možnosti potkat znovu své známé. Právě 34% dotazovaných tj. 17 respondentů navštěvuje slavnosti pouze kvůli svým přátelům. Jen 14% dotazovaných tj. 7 respondentů navštěvuje folklórní slavnosti ze zájmu o lidovou kulturu.

Otázka: Je podle Vás v dnešní době Folklor důležitý?

V této otázce mohli dotazovaní vybírat ze tří odpovědí: rozhodně ano – spíše ano – myslím, že ne.

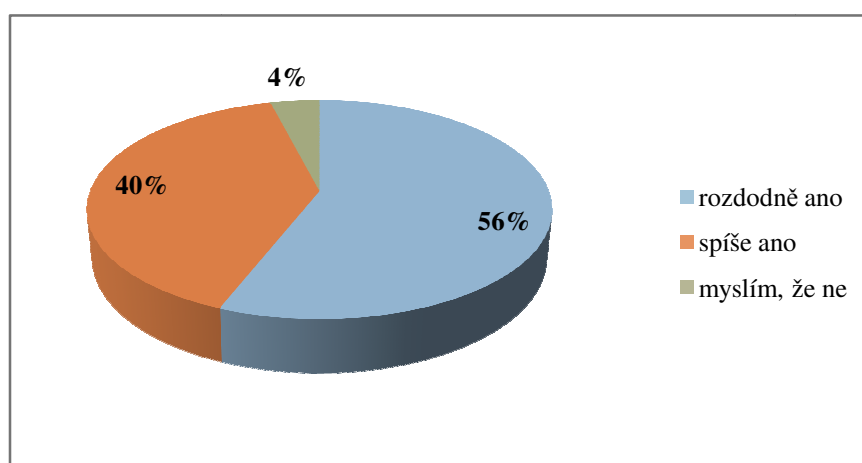

Graf č. 23: Folklor v současné době

Z grafu je patrné, že 64% dotazovaných tj. 32 respondentů si myslí, že v dnešní době je Folklór velmi důležitý. K odpovědi spíše ano se kloní 36% dotazovaných tj. 18 respondentů. Za nedůležitý není považován ani jedním z dotazovaných.

Otázka: Vidíte ve folklórních slavnostech možný kulturní potenciál do dalších let?

V této otázce měli dotazovaní možnost výběru ze tří odpovědí: rozhodně ano – spíše ano – myslím že ne.

Graf č. 24: Možný kulturní potenciál folklórních slavností

Z grafu jasně vyplývá, že 56% dotazovaných tj. 28 respondentů vidí ve folklórních slavnostech možný kulturní potenciál do dalších let. Odpověď spíše ano volilo 40% dotazovaných tj. 20 respondentů. Celkem 4% dotazovaných tj. 2 respondenti nevidí ve folklórních slavnostech žádný kulturní potenciál do dalších let.

5. 1. 2 Vyhodnocení výsledků a doporučení

Konkrétní výsledky a doporučení z dotazníkového šetření vychází převážně z kladných a záporných stránek jednotlivých typů slavností.

Hornácké slavnosti

Hornácké slavnosti jsou jediné svého druhu v našem regionu. Jejich hlavním sponzorem je obec Velká nad Veličkou a Jihomoravský kraj. Většina dotazovaných uváděla, že kladnou stránkou Hornáckých slavností, je nádherná příroda v místě konání. Strážná hůrka stojí na kopci, z něhož je krásný výhled nejen na obec, ale i na vzdálenější místa v okolí. Většina respondentů uvedla, že velmi pozitivně hodnotí zábavu s muzikou na jevišti, nebo ve zbylých

prostorách stadionu. Hornácké slavnosti jsou navštěvované zejména pro svoji jedinečnou autentičnost místního folklóru. Jako jedny z mála nabízí ukázkou folklóru pouze obcí Hornácka a to je velkým lákadlem pro návštěvníky. Velkou výhodou je i cena vstupného.

Za negativní stranu volila většina respondentů nevhodnost terénu při špatném počasí. Hornácké slavnosti se konají pod širým nebem a v případě deště je Strážná hůrka velmi nevhodným místem. Celková oprava a přizpůsobení terénu by byla pro obec velkou finanční zátěží, na kterou bohužel zatím nemá peníze.

V případě deště se program přesunuje na místní kulturní dům, jehož kapacita je velmi omezená a tím se ztrácí zájem i většiny lidí. Před pár lety byla v obci postavena nová sportovní hala a většina místních obyvatel má za to, že prostory které nabízí, by byly vhodnější než místní kulturní dům. Vedle sportovní haly je i bývalé hřiště s rozsáhlou tribunou. Zde bych doporučovala se více soustředit jak na zastřešení tribuny, kam by se i v případě nepřízně počasí vměstnalo daleko více návštěvníků, ale také na možnost přizpůsobení sportovní haly.

Další častou odpovědí bylo špatné noční spojení z obce Velká nad Veličkou do okolních vesnic. Tím, že obec nedisponuje příliš velkými finančními prostředky, je zcela nemožné zavést speciální autobusovou linku pro návštěvníky. Jako možnou variantu bych volila posílení autobusů ČSAD na základě dohody s obcí v čase konání Hornáckých slavností.

Velmi negativně působí na lidi i špatná propagace a reklama Hornáckých slavností. Většina si myslí, že právě tyto slavnosti by měly být více propagovány, jelikož jako jediné si od svého vzniku zachovaly svoji původní podobu. Důvodem malé propagace je již několikrát zmíněný nízký rozpočet obce.

Dalšími negativními stránkami jsou podle některé skupiny lidí chaotičnost a špatná organizace při dodržování programu. Mnozí lidé, ale právě v tomto vidí kouzlo těchto slavností a její autentičnost.

Strážnické slavnosti

Velká spousta dotazovaných uvedla, že největší kladnou stránkou Strážnických slavností jsou zahraniční soubory z celého světa, a tudíž i bohatý výběr programů. Důležitým bodem bylo také místo konání. Prostory zámeckého parku patří i mimo konání slavností k velmi navštěvovaným místům ve Strážnici.

Město Strážnice má kromě každoročního pořádání Strážnických slavností velkou výhodu, že prakticky po celý rok žije folklórem a láká velké množství turistů. Tím se jeho kulturní potenciál zvyšuje. Lákadlem pro turisty bývá hlavně v letních měsících Baťův kanál, v okolí Strážnice najdete velké množství cyklostezek i cyklotras a mnoho dalších turistických zajímavostí.

Národní ústav lidové kultury věnuje velkou pozornost také jejich propagaci, což většina zájemců o folklór také ocenila.

Důležité je si uvědomit, že i věhlas a velikost těchto slavností, kam každým rokem přijíždí tisíce návštěvníků, nezaručuje jen kladné stránky. Podle mého názoru se právě u tak velkého typu projevují větší nedostatky.

Z názoru dotazovaných si většina myslí, že Strážnické slavnosti ztrácí svého původního ducha. Jejich názorem je, že v dnešní době se spíše jedná o co největší výdělek než o zachování původního záměru. S tím jsou spojeny hlavně ceny vstupného dokonce i do míst, kde se neodehrává žádný program. Právě u cen vstupného je důležité poukázat na možnost zakoupení permanentky na celou dobu trvání Strážnických slavností. Permanentní vstupenka Vám zaručuje neomezený vstup do všech částí parku a na všechny typy programů.

S kvalitou zvaných souborů ze zahraničí není v poslední době spokojena polovina dotazovaných. Možným důsledkem je také finanční zátěž. NÚLK platí zahraničním folklórním souborům veškeré výdaje související s jejich pobytem.

I když většina lidí vidí pozitivum v zámeckém parku, jsou i tací, kteří se spíše kloní k závěru, že velký areál způsobuje jednak nepřehlednost, špatnou orientaci a překrývání se jednotlivých programů. Zde bych doporučila, na zadní stranu vstupenky, natisknout mapku zámeckého parku pro lepší orientaci.

Nejdůležitějším rozdílem u těchto slavností je jejich zaměření. Horňácké slavnosti jsou jediné regionální slavnosti, které si od svého vzniku zachovali svoji původní podobu. Návštěvníkům nabízí pouze folklór regionu Horňácko. MFF Strážnice naopak dává přednost zahraničním souborům a nabízí ukázkou folklóru z celého světa. Zajímavé je, jak rozdílné mohou být dva typy folklórních slavností v jedné regionu.

6. Závěr

Bakalářská práce se zabývá Moravskými folklórními slavnostmi, které v regionu Slovácko patří k významným kulturním akcím. Nejen Slovácko, ale celá jižní Morava nabízí pohostinný kraj plný lidové hudby, písní, tanců a tradičních řemesel.

V teoretické části se zabývám specifikací obecného cestovního ruchu, kulturního cestovního ruchu a kulturního potenciálu.

V praktické části s názvem Moravské folklórní slavnosti se zaměřuji na města, ve kterých se tyto slavnosti konají, popisují jejich stručnou historii, zeměpisnou polohu a možnost využití volného času.

V poslední části bakalářské práce se zabývám vyhodnocením dotazníku, který byl předložen návštěvníkům folklórních slavností. Dotazník obsahoval 11 otázek. Otázky byly typu otevřené a uzavřené. Na tento dotazník odpovědělo 50 respondentů a poté proběhlo vyhodnocení všech otázek.

Má doporučení vycházely s kladných a záporných stránek jednotlivých typů slavností. K doporučeným návrhům patřilo například posílení autobusových linek v době konání Hornáckých slavností, uzpůsobení sportovní haly a tribuny v obci Velká nad Veličkou, nebo tisk mapky areálu zámeckého parku na zadní stranu vstupenky na MFF Strážnice.

Svou bakalářskou práci jsem zpracovávala s radostí, neboť naši rodinu provází folklór již od nepaměti. Jsem velmi hrdá na místo, kde jsem vyrůstala a které má neustále co nabídnout nejen mně, ale i lidem kteří se rozhodnou tento kraj poznat. Bakalářská práce byla pro mě velkým přínosem jak z teoretického tak praktického hlediska. Získala jsem zde mnoho zajímavých informací o jednotlivých typech folklórních slavností v našem regionu. Má práce mi umožnila nahlédnout do srdcí místních obyvatel. Ukázali mi, že i v dnešním tak hektickém a moderním světě je folklór důležitou součástí našich životů a že i mladí lidé se hrdě hlásí k odkazu svých předků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura:

- [1] DOSOUDIL, M. *Velká nad Veličkou*. 1. vyd. Břeclav : Petr Brázda, 2007. 286 s. ISBN 80-903762-9-0.
- [2] FROLEC, V.; HOLÝ, D.; JEŘÁBEK, R. *Hornácko*. 1. vyd. Brno : Blok, 1966. 611 s
- [3] HESKOVÁ, M.: *Cestovní ruch :pro vyšší odborné a vysoké školy*. 1. vyd. Praha : Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3.
- [4] JANČAŘ, J. *Strážnická ohlédnutí : 1946 - 1995.*, 1. vyd. : Muzejní a vlastivědná činnost, 1995. 204 s. ISBN 80-85048-59-0
- [5] JANČAŘ, J.; KRIST, J. *Národopisné slavnosti a folklórní slavnosti v České republice*. 1. vyd. [s.l.] : Národní ústav lidové kultury, 2007. 181 s. ISBN 80-86156-90-7.
- [6] *Multimediální almanach Hornácké slavnosti*. [s.l.] : Velká nad Veličkou, 2007. 225 s.
- [7] ORIEŠKA, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. 5. české vyd. Praha : Idea servis, 1999. 153 s. ISBN 80-8597-27-9.
- [8] PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. *Výkladová slovník cestovního ruchu*. Česká republika : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s.
- [9] *Šedesát let Mezinárodního folklórního festivalu ve Strážnici*. Brno : Národní ústav lidové kultury, 2005. 102 s

Internetové zdroje:

[11] <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=8d599aad-98a4-4b1a-a3a6-f15c6170e5f8>

[12] <http://pub.unwto.org/WebRoot/Store/Shops/Infoshop/Products/1391/1391-1.pdf>

[13] <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/factory-regionalniho-rozvoje-cr-kulura/1001179/46067/>

[14] <http://www.straznice-mesto.cz/straznicky-skanzen/d-1686/p1=1915>

[15] <http://www.straznice-mesto.cz/straznicky-zamek/d-1024/p1=1071>

[16] <http://www.straznicko.cz/files/file/StrazKatal08Fin.pdf>

[17] <http://www.nulk.cz/Informace.aspx?sid=387&em=11>

[18] <http://www.nulk.cz/Informace.aspx?sid=1&em=1>

[19] http://www.nulk.cz/files/vyrocní_zpravy/vyrocní_zprava_2008.pdf

[20] http://www.nulk.cz/vyrocní_zprava_2009.pdf

SEZNAM ZKRATEK

apod.	a podobně
aj.	a jiné
hod.	hodin
CHKO	chráněná krajinná oblast
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
např.	například
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
pol.	polovina

SEZNAM GRAFŮ

- [1] Příjmy v roce 2008 – Horňácké slavnosti
- [2] Výdaje v roce 2008 – Horňácké slavnosti
- [3] Příjmy v roce 2009 – Horňácké slavnosti
- [4] Výdaje v roce 2009 – Horňácké slavnosti
- [5] Příjmy v roce 2010 – Horňácké slavnosti
- [6] Výdaje v roce 2010 – Horňácké slavnosti
- [7] Příjmy a výdaje v roce 2008 – Horňácké slavnosti
- [8] Příjmy a výdaje v roce 2009 – Horňácké slavnosti
- [9] Příjmy a výdaje v roce – 2010 – Horňácké slavnosti
- [10] Rozpočet NÚLK v roce 2008
- [11] Příjmy NÚLK v roce 2008
- [12] Rozpočet NÚLK v roce 2009
- [13] Příjmy NÚLK v roce 2009
- [14] Pohlaví respondentů – vyhodnocení dotazníku
- [15] Věkové složení respondentů – vyhodnocení dotazníku
- [16] Specifikace folklóru – vyhodnocení dotazníku
- [17] Vztah k folklóru – vyhodnocení dotazníku
- [18] Návštěvnost vybraných typů slavností (Horňácké slavnosti) – vyhodnocení dotazníku
- [19] Návštěvnost vybraných typů slavností (Strážnické slavnosti) – vyhodnocení dotazníku
- [20] Rozdíly mezi jednotlivými slavnostmi – vyhodnocení dotazníku
- [21] Nabízené typy slavností – vyhodnocení dotazníku

[22] Důvod návštěvy folklórních slavností – vyhodnocení dotazníku

[23] Důležitá role folklóru v dnešní době – vyhodnocení dotazníku

[24] Možný kulturní potenciál folklórních slavností – vyhodnocení dotazníku

SEZNAM OBRÁZKŮ

- [1] Cestovní ruch jako systém
- [2] <http://www.mapy.cz>
- [3] <http://www.slovacko.cz>
- [4] <http://upload.wikimedia.org>
- [5] <http://www.slovacko.cz>
- [6] <http://www.javornik-ho.cz>
- [7] <http://www.cittadella.cz>
- [8] <http://www.mavlast.cz>
- [9] <http://www.hornacko.net>
- [10] <http://www.obecclouka.cz>
- [11] <http://www.cs.wikipedia.org>
- [12] <http://www.folklorweb.cz>
- [13] <http://www.hotel-filipov.com>
- [14] <http://www.vapenky.cz>
- [15] <http://www.vapenky.cz>
- [16] <http://www.straznice-mesto.cz>
- [17] <http://www.week.cz>
- [18] <http://www.straznicko.cz>
- [19] <http://www.straznicko.cz>
- [20] <http://www.straznicko.cz>

[21] <http://www.straznicko.cz>

[22] <http://www.hotelstraznice.cz>

[23] <http://www.penzion-mlynky.cz>

[24] <http://www.google.com>

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školné dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 11. 5. 2011

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Hroznová Lhota 407, 696 63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Plakát Hornáckých slavností

Příloha č. 3: Program Hornáckých slavností

Příloha č. 4: Fotodokumentace Hornáckých slavností

Příloha č. 5: Plakát MFF Strážnice

Příloha č. 6: Program MFF Strážnice

Příloha č. 7: Fotodokumentace MFF Strážnice

Příloha č. 8: Ceny vstupného na folklórní slavnosti

Dotazník

Vážení milovníci folklórních slavností, jsem studentkou VŠB – TUO v Uherském Hradišti. Tématem mé bakalářské práce je Využití moravských folklórních slavností v kulturním cestovním ruchu. Ráda bych Vás poprosila o vyplnění tohoto dotazníku, který mi slouží jako podklad pro vypracování mé bakalářské práce. Velmi děkuji za Vaši spolupráci. Veronika Pavlicová

Prosím, zaškrtněte pouze jednu odpověď.

1. **Pohlaví**
  - ☐ žena
  - ☐ muž
2. **věk**
  - ☐ 20 – 25 let
  - ☐ 26 – 31 let
  - ☐ 31 a více
3. **Co se Vám vybaví pod pojmem Folklór?**
  - ☐ lidová kultura, jejíž projevy jsou slovesnost, hudba, divadlo a tanec
  - ☐ tanec, hudba, zvyky, kroje
  - ☐ možnost relaxace, zábavy s přáteli
4. **Jaký je Váš vztah k Folklóru?**
  - ☐ velmi pozitivní
  - ☐ neutrální
  - ☐ nemám žádný vztah
5. **Účastníte se vybraných typů slavností každoročně?**
  - ☐ **Hornácké slavnosti**
  - ☐ ano
  - ☐ ne
  - ☐ **Strážnické slavnosti**
  - ☐ ano
  - ☐ ne
6. **Shledáváte mezi jednotlivými typy folklórních slavností nějaké rozdíly?**
  - ☐ ano, jsou tam velké rozdíly
  - ☐ spíše ano, ale nejsou podstatné
  - ☐ ne, nejsou tam žádné rozdíly
7. **V čem si myslíte, že mají Hornácké a Strážnické slavnosti své kladné a záporné stránky?**

- 8. Kterému z těchto typů nabízených slavností dáváte přednost?**
- ☐ Hornáckým slavnostem
  - ☐ Strážnickým slavnostem
- 9. Jaký je důvod Vaší návštěvy na folklórních slavnostech?**
- ☐ zájem o lidovou hudbu, tradice..
  - ☐ možnost znovu potkat staré, ale i nové přátele
  - ☐ navštěvuji je z obou důvodů, které jsou výše uvedeny
- 10. Je podle Vás v dnešní době Folklor důležitý?**
- ☐ rozhodně ano
  - ☐ spíše ano
  - ☐ myslím, že ne
- 11. Vidíte ve folklórních slavnostech možný kulturní potenciál do dalších let?**
- ☐ rozhodně ano
  - ☐ spíše ano
  - ☐ myslím že ne

HORNÁCKÉ SLAVNOSTI 2006

20. 7. 2006 - 23. 7. 2006

PROGRAM

Pátek 18. července
17.00 hudba a tance na náměstí
Vernícká výstava
Akce: Růženy Krémlové
s folklorními tanci
Připravil:
Růžena Krémlová

gpc

Pátek 18. července
20.00 Hornácký stadion
Kamarád, kamarád...
Předtím výstava: neobvyklé vzhledy
přesledek Jarka Miličika
Připravil:
Jiří Šachl a kolektiv

21.00 Hornácký stadion
Já jsem, jsem
Veselé i smutné rejzantky nad náčtem
Jany na Hornácku
Připravil:
Jana Šachl a kolektiv

21.00 na půlnoční bude odjíždět nocní vlak do Trutna a Moravce
gpc

Subota 19. července
9.00 výstava: miniaturní
Tradiční jarmek lidových výrobků
Připravil:
Jiří Faltusík, Josef Faltusík
a Václav Píchal

V rámci jarmku se uskuteční výstava
Hornácké výrobky
Připravil:
kollektiv umělců

14.00 Městské náměstí
Nám na period cest rádi
Zpívání pod headbami vyznam
10. výstava: miniaturní výtvarná
Připravil:
Ladislav Jančí a kolektiv

16.00 Zahrada u Kynčle
Gajdosovi a vyznam
Muzicování a povídání
Připravil:
Antonín Vít

19.00 Hornácký stadion
Už je čas na ten klasický děláček
Dětský pořad
Připravil:
Jana Miličiková a kolektiv

20.00 Hornácký stadion
Vysoká úroveň, vysoká
Muzika: smutný program na Hornácku
Připravil:
Jan Miroslav Kratoch a Ladislav
Jančí a kolektiv

21.30 Hornácký stadion
H. J. HORNÁCKÁ KAMARÁD
Předtím výstava: 80. výročí smrti
Martiny Dobišové
Připravil:
Martina Dobišová

Po ukončení programu bude následovat
Jez a hody

21.30 na půlnoční bude odjíždět nocní vlak do Trutna a Moravce
gpc

Neděle 20. července
9.00 výstava: miniaturní
Tradiční jarmek lidových výrobků
Připravil:
Jiří Faltusík, Josef Faltusík
a Václav Píchal

10.30 Kostel sv. Mari Magdalény
Město a jeho vata: Pásmo
11.00 výstava: miniaturní
Koncert dětské hudby Václava

14.00 Hornácký stadion
Nad Kachletem hříbky
Výstava: miniaturní Píchal
Okružní a 600. výročí první
písemné zmínky o obci Kachle
Připravil:
František Ševčík a kolektiv

V průběhu večera bude odjíždět nocní vlak do Trutna a Moravce
gpc

MAJITELI: POKLADNÍK:
Obec Vrába nad Václavem
na spolupráci s Programem na celém
Hornáckém území

Tato akce se koná díky podpoře
Hornáckého územního svazu
a obcí Hornácka

Všechny akce a výstavy jsou zdarma a dobrovolně
Městská Město a V. Hornácký
tel. 002 833 776, www.hornacki.cz

PROGRAM

Čtvrtek 20. července

17:00 budova školy na náměstí

Vernisáž výstavy

Akvarely Růženy Krčmařové s folklorními motivy

Připravila: Růžena Krčmařová

Pátek 21. července

20:00 Hornácký stadión

Kamarád, kamarád....

Pořad věnovaný nedožitým šedesátinám primáše Jarka Miškeříka

Připravil: Jiří Šácha a kolektiv

21:00 Hornácký stadión

Ja ženy, ženy

Veselé i smutné rozjímání nad údělem ženy na Hornácku

Připravil: Ivan Urbánek a kolektiv

V 1:30 po půlnoci bude odjíždět noční vlak do Veselí nad Moravou

Sobota 22. července

9:00 Velické náměstí

Tradiční jarmak lidových výrobků

Připravili: Jitka Falešníková, Josef Falešník a Vlastimil Prachař

V rámci jarmaku se uskuteční výstava drobného zvířectva

Připravili: veličtí chovatelé

14:00 Velické náměstí

Nám sa porád cosi zdá

Zpívání pod hradbami věnované 10. výročí mužského sboru z Lipova

Připravil: Ladislav Jagoš - Jožiček

16:00 Zahrada u Kynčlů

Gajdování a (z)povídání

Muzicírování a povídání

Připravil: Antonín Vrba

19:00 Hornácký stadión

Už je čas na ten klas aneb Dožínky, dětský pořad

Připravila: Irena Mikesková a kolektiv

20:00 Hornácký stadión

Vyskočil syneček, vyskočil, mužský taneční projev na Hornácku

Připravili: Jan Miroslav Krist a Ladislav Jagoš - Jožiček

21:30 Hornácký stadión

Ej, muzika nám hrála, pořad věnovaný 40. výročí muziky Martina Hrbáče

Připravil: Martin Hrbáč

Po skončení programu bude následovat Noc s hudci

V 1:30 po půlnoci bude odjíždět noční vlak do Veselí nad Moravou

Neděle 23. července

9:00 Velické náměstí

Tradiční jarmak lidových výrobků

Připravili: Jitka Falešníková, Josef Falešník a Vlastimil Prachař

10:30 Kostel Sv. Maří Magdalény

Slavná mše svatá Patrocinium

11:00 Velické náměstí

Koncert dechové hudby Veličanka

14:00 Kuželovský větrný mlýn

Nad Kuželovem hájíček, věnováno jubilantovi Františkovi Okénkovi a 600. výročí první písemné zmínky o obci Kuželov

Připravil: František Ševečka a kolektiv

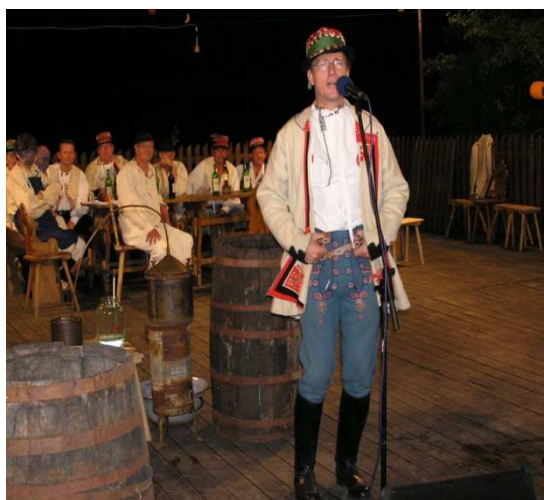
V jednotlivých pořadech účinkují soubory, cimbálové muziky, skupiny a sólisté z Hornácka

Hlavní pořadatel:

Obec Velká nad Veličkou ve spolupráci s Programovou radou Hornáckých slavností

Tato akce se koná díky podpoře Jihomoravského kraje a obcí Hornácka

Příloha č. 4: Fotodokumentace Horňáckých slavností

Festival se koná za podpory Ministerstva kultury ČR

MINISTERSTVO
KULTURY

Partneři festivalu:

Město
Strážnice

Strážnický
region

Strážnický
festival

Mediální partneři festivalu:

Strážnický
festival

ČESKÝ ROZHLAS

RADIO
PROGLAS

Program 65. ročníku Mezinárodního folklórního festivalu Strážnice, 24. – 27. 6. 2010

Čtvrtek 24. června 2010

9:30 – 11:30 hodin   amfiteátr Bludík   **Pořad zahraničních souborů pro školy –**
soubory s Chile, Jordánska a Mexika

19:30 – 22:30 hodin   Ostrůvek   **Nepůjdeme ještě spát – večer plný her**
Účinkuje: dětský sbor Fčeličky ze Strážnice

Pátek 25. června 2010

09:00 – 13:00 hodin   Platanové aleje   **Strážnické putování. Tvůrčí dílny a**
soutěže pro děti

17:00 – 18:30 hodin   amfiteátr Skanzen   **Děti dětem, Tady jsme doma** *Účinkují: soubory*
Dolinečka ze Starého Města, Hanýsek ze Škvic,
Lipovjánek z Lipova, Světlovánek z Bojkovic a
děti ze základní školy v Prachaticích

17:00 – 19:00 hodin   skanzen – areál   **Po nás potopa?** *Účinkují: sobory Demižón ze*
Strážnice, Míkovjan z Míkovic, Rosénka z Prahy,
Hradišťanské děvčice z Uherského Hradiště a
cimbálová muzika Harafica z Uherského Hradiště

19:30 – 21:00 hodin   amfiteátr Zahrada   **Po našem. Pořad k 130. výročí narození J.**
Černíka *Účinkují: soubory Hradišťan,*
Kopaničář ze Starého Hrozenkova, Olšava z
Uherského Brodu, ženský sbor Čečera ze
Starého Hrozenkova, cimbálové muziky ze Zlína a
z Uherského Hradiště

20:00 – 20:30 hodin   amfiteátr Bludík   **Slavnostní zahájení festivalu** *Účinkují:*
cimbálová muzika Danaj ze Strážnice, soubory
Danaj, Demižón a Žerotín ze Strážnice

Předání Ceny Ministerstva kultury ČR

20:30 – 22:00 hodin	amfiteátr Bludík	Pozvánka na festival Účinkují: cimbálová muzika Danaj ze Strážnice, soubory Dyleň z Karlových Varů, Hlubinka z Ostravy, Lipovjánek z Lipova a zahraniční soubory z Chile, Jordánska, Kanady, Mexika a Slovenska
22:00 – 24:00 hodin	amfiteátr Zahrada	Cesta zarúbaná. Účinkuje: Divadelní společnost z Dolních Bojanovic
22:30 – 24:00 hodin	amfiteátr Bludík	Staří, ale dobří... Účinkují: soubory Dyleň z Karlových Varů, Hana z Velké Bystřice, Old Star Hradišťan z Uherského Hradiště, Olšava z Uherského Brodu, Pozdní sběr Ondřejovice ze Staré vsi nad Ondřejnicí, Prohlubina z Ostravy,
19:00 – 02:00 hodin	zámecký park	Noc s hudci. Zábavy při cimbálových a dechových hudbách ve festivalovém areálu

Sobota 26. června 2010

09:00 – 10:00 hodin	kostel sv. Martina	Za nebeskou bránou. Od Hromnic do sv. Jána Účinkují: soubor Valašský vojvoda z Kozlovic a Komorní orchestr Pavla Josefa Vejvanovského z Nového Jičína
09:00 – 12:00 hodin	amfiteátr Zahrada	Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku Účinkují: cimbálové muziky Břeclavan z Břeclavi, Burčáci z Míkovic, Šmytec z Brna a soutěžící
10:00 – 10:40 hodin	skanzen-objekt E12	V širém poli hruška. Lidové písně s doprovodem výtvarných klipů
10:30 – 12:00 hodin	skanzen – amfiteátr	Čas radostí. Svět dospělých v dětských hrách Účinkují: soubory Hlubinka z Ostravy, Krušpánek z Velké Bystřice, Majíček z Brna a Ondrášek z Frýdku-Místku

10:30 – 17:00 hodin	skanzen – areál	Dětský dvůr. Živé muzeum domácích prací aneb Co se u nás na vsi děje, když padá sníh nebo leje. Účinkují: skupina Konopa z Kozárovců (SR), Teatro carovalo z Bratislavy a Teatro pimprle z Luhačovic
10:30 – 19:00 hodin	skanzen – areál	Přehlídka tradičních řemesel Přehlídka výrobců oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel
11:00 – 12:00 hodin	zámecká expozice	Rusava, Rusava..Povídání o rusavském kazateli Danielu Slobodovi Účinkují: cimbálová muzika Bukovinka z Bystřice pod Hostýnem s dívčím sborem a manželé Stanovští
12:30 – 13:30 hodin	skanzen-stodola	Folklórní škola. Radostné dětství? Účinkuje: sbor žen z Lipova a cimbálová muzika Petra Galečky z Lipova
13:00 – 13:40 hodin	skanzen-objekt E12	V širém poli hruška. Lidové písně
14:00 – 15:00 hodin	zámecká expozice	Rusava, Rusava...repríza
14:00 – 16:00 hodin	skanzen-objekt E12	Promítání dokumentů České televize
14:00 – 16:00 hodin	amfiteátr Zámek	Strážnické doteky
14:00 – 14:50 hodin	skanzen-areál	Muzičky. Přehlídka dětských folklórních muzik
14:30 – 17:00 hodin	amfiteátr Zahrada	Finále soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku s připomenutím 25 let trvání Soutěže v rámci strážnického festivalu Účinkují: cimbálové muziky Břeclavan z Břeclavi, Burčáci z Míkovic, Šmytec z Brna, finalisté soutěže
15:00 – 17:00 hodin	město	Slavnostní průvod

15:30 – 17:00 hodin	skanzen-amfiteátr	Ženičky, ženy! Setkání ženských pěveckých sborů z Moravy a soutěž jejich sólistek Účinkují: cimbálová muzika Ženičky z Hluku, ženské sbory z Březové, Kudlovic, Míkovic, Tetky z Kyjova a Vlčnovské boudové umělkyně
17:30 – 18:15 hodin	skanzen – amfiteátr	Pozdrav od Nežárky Účinkuje: krojovaná družina z Jarošova nad Nežárkou
18:00 – 19:00 hodin	amfiteátr Zahrada	Zazpívejme sobě a pospolu... Účinkují: cimbálové muziky Soláň z Hutiska-Solanec, Hradecká cimbálová muzika z Hradce Králové, muzika souboru Mladina z Plzně a zpěváci
19:00 – 20:30 hodin	amfiteátr Bludík	Předání cen České národopisné společnosti za rok 2009 a ocenění FOSKAR za rok 2009
20:30 – 22:00 hodin	amfiteátr Bludík	Dej nám Pánbů zdraví v tom prácheňském kraji Účinkují: soubory Prácheňský soubor ze Strakonice a Mladá dudácká muzika ze Strakonice
20:30 – 22:00 hodin	amfiteátr zámek	Z krajin za obzorem. Program zahraničních folklórních souborů Účinkují: soubory z Chile, Jordánska, Kanady, Mexika a Slovenska
22:30 – 23:20 hodin	amfiteátr Zahrada	Bohuslav Martinů: Kytice. Scénické provedení cyklu skladeb na lidové texty Účinkuje: taneční soubor Hradišťan z Uherského Hradiště
00:00 – 03:00 hodin	zámecký park	Zábavy Noci s hudci. Zábavy při cimbálových a dechových hudbách ve festivalovém areálu

Neděle 27. června 2010

10:00 – 14:00 hodin	skanzen-areál	Museum vivum. Kouzlo devatera kvítí
10:30 – 12:00 hodin	amfiteátr Zahrada	Proměny tradiční hudby karpatských regionů Moravy a Slezska Účinkují: cimbálové muziky Friš z Ostravy, Kotár z Rožnova pod Radhoštěm

		<i>s taneční skupinou, Horňácká muzika Petra Mičky z Velké nad Veličkou, RukyNaDudy z Frenštátu pod Radhoštěm a Vlastimil Matoušek z Prahy</i>
11:00 – 12:00	skanzen-stodola	Folklorní škola. Nasbíráno mezi Jány <i>Účinkuje cimbálová muzika Bača s Valašského Mezříčí</i>
11:00 – 12:30 hodin	amfiteátr Zámek	Tanec s přáteli. Škola tradičních tanců ze světa pro začátečníky a mírně pokročilé strážnické diváky <i>Účinkují: zahraniční soubory a dobrovolníci z řas diváků</i>
13:00 – 14:00 hodin	skanzen-stodola	Folklorní škola. Nasbíráno mezi Jána <i>repríza</i>
13:30 – 15:00 hodin	amfiteátr Bludík	Dej nám Pánbů zdraví v tom prácheňském kraji – repríza
13:30 – 15:30 hodin	skanzen – areál	Po nás potopa? Repríza
14:30 – 16:00 hodin	amfiteátr Zámek	Odpoledne s dechovkou <i>Účinkují: dechové hudby Vracovjáci z Vracova, Vlčnovjané z Vlčnova, Svárovanka ze Strážnice, Májovanka s Holíča a Mládežnická DH z Kyjova</i>
15:00 – 16:30 hodin	amfiteátr Bludík	Z krajin za obzorem. Program zahraničních folklorních souborů repríza
16:30 – 17:00 hodin	amfiteátr Bludík	Slavnostní ukončení festivalu <i>Účinkuje: cimbálová muzika Danaj ze Strážnice</i>
10:00 – 17:00 hodin	zámecký park	Zábavy při cimbálových a dechových hudbách ve festivalovém areálu

Příloha č. 7 Fotodokumentace Mezinárodního folklórního festivalu Strážnice

Ceny vstupného na Mezinárodní folklórní festival Strážnice

Mezinárodní folklórní festival Strážnice	2008	2009	2010
Pátek	160 Kč	170 Kč	180 Kč
Sobota	200 Kč	210 Kč	230 Kč
Neděle	140 Kč	140 Kč	150 Kč
Permanentní vstupenka na celý festival	350 Kč	350 Kč	350 Kč
permanentní vstupenka *	300 Kč	300 Kč	320 Kč
Jednodenní vstupné do areálu parku **	80 Kč	80 Kč	80 Kč
Děti do 12 let	zdarma	zdarma	zdarma
Důchodci nad 70let(po předložení průkazu)	zdarma	zdarma	zdarma

Permanentní vstupenka platí do celého festivalového areálu a na všechny programy včetně programů v budově zámku

*permanentní vstupenka pro členy folklórních souborů a studenty (ISIC karty)

** Jednodenní vstupné do areálu parku (tento vstup neopravňuje k návštěvě pořadů na amfiteátrech)

Ceny vstupného na Horňácké slavnosti

Horňácké slavnosti	2008	2009	2010
Pátek	100 Kč	100 Kč	100 Kč
Sobota	120 Kč	120 Kč	120 Kč
Tradiční jarmak lidových výrobků	10 Kč	10 Kč	10 Kč
Vernisáž obrazů	10 Kč	10 Kč	10 Kč
Děti nad 12 let	50 Kč	50 Kč	50 Kč
Studenti (po předložení průkazu)	70 Kč	70 Kč	70 Kč

Horňácké slavnosti svým návštěvníkům nenabízí žádné permanentní vstupenky. Volné vstupny platí pouze pro členy folklórních souborů a pro děti do 12 let.

Příloha č. 9 Vybrané druhy a formy cestovního

